

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Augusti Buchneri Orationes Panegyricæ

Buchner, August

Cliviæ, [1668]

Augusti Buchneri Orationes Funebres, Qvas In Exeqviis Clarissimorum
Virorum, Aliorumque Honestissimorum Hominum, Et Civium
Academicorum, Habuit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69483](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69483)

AUGUSTI BUCHNERI
ORATIONES
FUNEBRES,
QVAS IN EXEQVIIS CLARISSIMO-
RUM VIRORUM, ALIORUMQUE HONE-
STISSIMORUM HOMINUM, ET CI-
VIUM ACADEMICORUM,
HABUIT.

LECTORI BENEVOLO.

Quamvis initio haud animus erat, praesentes Orati-
 uncias hōc loci annectere: de quibus ita statuebat
 ipse sanctissimus Senex, satius esse, ut omnino suppri-
 merentur, quippe quas tumultuariā planè operā, & exclu-
 sus, ut fieri his necessitatibus solet, tempore omni, conscri-
 psisset, nonnunquam & dixisset antè, quàm consignasset lite-
 ris; evicerunt tamen principum amicorum preces, ut quas
 nancisci potuimus, atque ex his selectiores, simul ederemus.
 Nam multa sunt, quas admodum juvenis, & antequam
 illud eloquentiae emensus fastigium esset, condidit: quas me-
 ritò & suo jure negleximus. Tu illis fræne, LECTOR
 BENEVOLE, & nobis fave.

ORAT.

ORATIO I.
 IN FUNERE
 D. BALTHASARIS MEISNERI,
 PROF. PUBL. ET ACADEMIÆ WIT-
 TENBERGENSIS MAGNIFICI
 RECTORIS.

SI tanta mihi ingenii vis, tanta dicendi esset copia, quântâ nunc ægritudine animi perplexus sum, quanto dolore undiqve opprimor, confiderem, cum laude me exequuturum, quæ in præfenti mihi subeundæ sunt partes. Nunc quum vulneri huic & plagæ, quum huic nostro immenso luctui par nulla inveniri possit oratio, facundia nulla sufficiat, equidem nescio, magisnè mea culpanda temeritas, quòd hoc dicendi munus mihi imponi passus sim; quàm commendanda pietas, quòd non detrectarim. Me verò infortunatum ac miserum, qui infelicem spiritum in hunc diem circumfero, quo dicendum mihi in viri illius exequiis quem unicè semper admirari solitus sum, quem omni affectu animi, & suprâ quàm dici potest, colui, observavi: cujus consilium, fidem, operam nemo unquam bonus imploravit frustra, omnes cum magno fructu semper experti sunt. Sed quoniam ad hanc tristem necessitatem me alligatum intelligo, fas interim fuerit, rudes fuisse lacrimas, si erudita verba non licet: quumqve dignam magni BALTHASARIS MEISNERI nostri funere afferre orationẽ nequeam, inconditum incoerentis animi murmur edidisse. Quan-

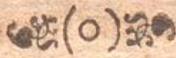
to e-

rò enim major illustriorque ejus olim virtus exstitit; tantò nunc calamitosior acerbiorque ejus decessus est. Multa sunt, Auditores, & dictu gravia, & aspera perpeffu, quæ communem patriam afflixerunt hætenus & adhuc quoque lacerant. Innumeros mortales pestilentia abstulit: immensam hominum vim hæc plusquam civilium bellorum rabies absumsit: rapinis, incendiis, cædibus turbata fuerunt omnia, exhausta, devastata, vexata: quantæcunque tamen illæ clades, quanta hæc damna fuerint: propè dixerim, parva ac levia existimanda esse præ eo, quod in Rectore nostro amisimus. Neque enim putandum, ejus obitu hanc Academiam, hanc Saxoniam nostram tantum (quancquam has præcipuè) concussas confusasque esse; universa Ecclesia purior, universus, quacunqve patet, Christianus orbis hoc vulnere confossus ac sauciatus est. Ferimur cuncti in unius jugulo, & occidit flebilis omnibus, qui in amorem sui ac admirationem vivus omnes trahebat. Quis respondebit deinceps quærentibus de rebus fidei? Quis eriget timidos, dubios confirmabit, pressos solabitur? Cujus vox stylusque in posterum æternam veritatem aut assertabit potentiùs, exponat lucidiùs, aut eruditè magis proponet? Ubi nunc vera virtus sibi sedem deliget? Quem porrò exemplum pietas specimenque ostendet? Ecquis vitare seculi vortices, quis larvam à veritate postea dignoscere, monstrabit? ne inconsultus animi impetus zeli nomen induat; ne ficti supercilii nubes sanctitatis in vadat famam: aut fastus pro sapientiâ, opinio pro doctrinâ, blanditia pro comitate in Ecclesiâ regnent. Fuit, fuit illud ingenium, quod & inveniendi acumine, & differendi subtilitate, & disponendi solertiâ vix sibi æquale hodiè habuit.

Exa-

Exaruit illud os, conticuit lingua, quæ, non ut Homericæ Nestoris melle, sed ipso divino nectare, ipsâ ambrosiâ difflebat. O irreparabilem tot maximarum rerum jaçturam! O acerbissimum tuum, magne MEISNERE, obitum! Tu quidem complexus cælum tuum, coronâ illâ, pro quâ tam strenuè hîc depugnasti hactenus, incingeris, adgratulantibus tibi universis & fortissimorum martyrum & sanctissimorum Confessorum choris; quos inter medius novum sidus ipse radias, discisquæ, quàm vanum sit scire illud omne, quo superbimus tantoperè in his terris miseri, & calcamus alios pariter invicemquæ calcamur; nos verò, te Duce, te Præsîde, te Doctore nostro destituti trepidamus anxîè quid de nobis tandem futurum, & velut stupore quodam attoniti defixos tantum tenemus oculos in nostrâ plaga. Quod si rerum humanarum curam nondum omnem deposuisti, si adhuc nostri memoriam, retines, age, & quoniam ipse succurrere necessitatibus nostris amplius non potes, precibus tuis impetra, ut tibi succrescant similes, qui Ecclesiæ, qui Academiæ nostræ salutem ac incolumitatem tueantur. Sic tuum corpus leni quiete fruatur interim, placidequæ dormiat, donec reformato hîc universo orbe, perpetua lux purgatos ambiat, æternæ tenebræ fontes involvant. Nunc ad vos, Auditores, mea se convertit oratio, quibus tempus jam erat, agere ac habere gratias pro tam luculenter præstito exequiarum officio, nisi vereretur, vos eas prorsus deprecaturus. Ecquis enim vestrum est, qui non MEISNERUM nostrum eo affectu & vivum complexus fuerit, & nunc prolequatur mortuum, ut vel suis met humeris inauspicatum subire feretrum, & parvas viri magni reliquias ad conditorium suum deportare volue-

voluerit, nedum deductioni funeris interesse? Ceterum quandoquidem ille nullis unquam modis deplorari satis potest & elugeri, agite, Patres Academici, & finem ponite luctui, quem ceremoniis istis funebribus statuistis. Quò enim nil profecturæ diutiùs fundantur lacrimæ, aut dolor inutilis animum lanciet? Gratulamini vobis potiùs quòd talem ac tantum virum benigniora hæcenus concesserint fata, atque id unicè incumbite, ut afflictissima vidua liberiqve superstites ope, consilio & fide vestrà ne unquam destituantur. Erit profectò erit tempus, quum ex hæc parvulâ turbâ non unus nobis resurget pater, & qui tot rarus illius ingentesqve animi repræsentabit virtutes, cuius nunc os & oculos in hóc tenello vultu circumgestat. Deum supplex veneror ut Ecclesiam, ut Academiam nostram sibi curæ habeat, & quam inflixit plagam, ipse sanare instituat. Ab alto, quæ patimur, veniunt: ab alto medela etiam expectanda. Neque enim ulla est salus præter Te, Deus noster!

ORAT.

ORATIO SECUNDA,
IN FVNERE

D. FRIDERICI BALDUINI,
Ecclesiæ Wittenbergens. Antistitis,
Superintendentis Generalis &
Prof. Publ.

HOc nobis igitur post tot calamitatum publicarum nomina, post acerbissimum magni MEISNERI nostri obitum sperandum erat, ut quum adhuc mademus lacrimis, quum adhuc altâ cicatrice nostrum hiaret vulnus, novus nos mœror opprimeret, capitalis æquè feriret plaga, & alterum illud Ecclesiæ, alterum Academiæ lumen, quod vel præcipuè in posterum nostras spes, nubilas satis atque obscuras, illustrare posse videbatur, extingueretur? Ergo nê hoc immutabile fati decretum est, hæc propriè nobis fixa necessitas, ut calamitatem tradat calamitas, ruina ruinam involvat? O infelicissima ineuntis pariter & vertentis anni initia! ô Kalendaræ Majæ, non jam amœnitate florum, nec lætitiâ segetum, nec gemmis vitium, aut serenato post hibernum horrorem cælo, lætæ ac commendabiles; sed luctu, sed lacrimis, sed squalore obductæ prorsus, imò damnatæ! Fuit, fuit illud tempus, quum orbe annuo vos redeuntes non absque solenni gratulationum ac gaudiorum festivitate exciperemus! Quum salutarem huic nascendi Academiæ ortum vestrum, non albâ, quod veteres solebant, lineâ; sed unionibus propè ac gemmis præsignaremus! Nunc verò (ô amarissimas vices!) posteaquam FRIDERICVM BALDVINVM (cujus nomen titulos omnes respuit, quia omnes transcendit)

T

non

non dico nobis, sed toti orbi Christiano, qui in eo, veluti tibi cine aliquo ac fulcro; nitebatur, eripuistis, ecquid aliud restare possit, quam ut in posterum, sicut Atlantes populi renascentem solem diris devovent, ita nos vestrum detestemur ortum ac execremur: certè inter atros inauspicatosque dies vel primo vos loco numeremus? Amisimus & olim Antistites; sed tunc solata nos facilè est scœunditas nostra, quæ suâ felicitate nec metuere quidem, quæ nunc sentimus, orbitatis sinebat mala. Nunc quò prolapsæ sunt Academia nostræ res? quò ceciderunt illæ tot lingvis celebratæ divitiæ ac opes? Sumebamus quondam successores docentibus, nunc quærimus: quum & multum quærivimus, vix invenimus: aut si invenimus, plerumque in iis aliquid ad antiquorum decus videtur deesse. Non sum tam iniquus æstimator nostrorum temporum, ut premere velim viventium gloriam; quin potiùs ingeuuâ confessione fateor, esse adhuc per Dei gratiam, qui de Ecclesia indies præclarè prorsus mereantur: hoc tamen minimè vereor pronunciare, & paucos eos esse, & pauciores, qui BALDUINI nostrifamam sustinere queant. Tot unus ille possedit vittutes, quod invenire in pluribus hodie singularis propè fuerit felicitas. Quis ausit negare, ipsius eruditionem illustrissimam fuisse in Orthodoxâ Ecclesiâ? Nam & solers perquam ingenium, & iudicium, si quis alius, limatissimum, ac propè divinum sortitus erat. Jam ad pietatem & vitæ sanctimoniam quod attinet, non modo plures alios eà re, sed ipsum sese propemodum superavit. Hoc enim laborabat unicè, ut doctrinæ suæ & vitæ ratio concineret, nec unquam præciperet aliis, quod non ipse prior exemplo suo sanciret atque firmaret. Ita enim reputabat, aut
non

non docendum aut moribus docendum esse. Porro quanta majestas ejus dictis inerat, quum de suggestu verba pro concione faceret, quanta gratia & venustas eum ubique sequebatur? Putasses nectaris fontes & favos mellis ab ore ejus dimanare, quum prompta spes veniæ ostendenda pœnitentibus, quum divinæ thesauri misericordiæ recludendi essent rursus, credidisses ipsum non tam verba quàm fulmina ac hibernas grandines spargere, aut ad instar irati amnis per præcipitia montium decurrentis fervere, si quando vitia configenda hominum, si inculcandum mentibus, quanta indignatione in publica scelera DEUS ardeat. Quid nunc de summâ modestiâ animi, quid de singulari patientiâ dicam? quam ad eò familiarem sibi virtutem habuit, ut pro Symbolo Scholasticorum albis plerumque inscriberet: FIDE ET PATIENTIA.

Nam fides vidua est quam non patientia firmat.

Quem quidem verum ex quodam Prudentiano interpolat. O virum non modò superiorem nostro seculo, sed & multis veterum præferendum! Cujus summas maximasque virtutes nec prædicabit satis ulla posteritas, nec dignum pretium ejus præclarissimis meritis rependet! Excitemus licet arduas cœlo que tendentes moles; æraque certatim ac marmora in vultum ipsius atque imaginem emolliamus; is tamen honor magis nostrò affectui sat sfaciet, quàm tanti viri memoriæ sufficiet. Cui nemo dignus perennius vè monumentum statuat, quàm quod sibi ipsemet in nostris mentibus dudum erexit. Inibi igitur non mox marcescentia fecta, & brevi perituros libabimus flores; sed mansuram laudum ipsi suspendemus coronas, ut, licet ereptus sit nostris oculis, & procul à nobis felix ævum agitet, ejus tamē

pietas, innocentia, fides atque industria nobiscum in terris semper commorentur. Quod superest, Rector Magnifice, Patresque Academici, quoniam nunc finita omnis ceremoniarum funebrium solennitas est, nec quicquam restat, quod beatissimis defuncti reliquiis impendi debeat, id agite, ut cogitetis potiùs, quàm ratione afflictis Ecclesiæ & Academiæ rebus consulatis, quàm quòd alatis dolorem vestrum ac luctum. Verissimè enim antiquus Vates monuit:

Res turbida consilium; non fletum expetunt.

Post hæc eò contendite, ut juniores BALDVINI intelligant, hoc, quo impræsentiarum functi estis officio, & ultimum fuisse, quo Patrem optimum prosequeremini, & primum, quo fidem, industriam ac benevolentiam vestram filiis obligaretis. Quàm de causâ & singulares vobis agunt gratias, & orphanos annos ac deftitutam præsidio ætatem suam certâ fiducia animi bonitati vestræ etiam atque etiam commendant. Ita enim augurantur de vobis, nunquam non promptè adfuturos liberorum salutis, qui tam sincerè parentis fato indoluitis.

ORATIO TERTIA.

IN FUNERE

D. WOLFGANGI FRANZIJ,

Profes. Publ. & templi arcis Præpositi.

DVm mihi in istis exequiis, & hoc amplissimo funere verba facienda sunt, non possum non dolere Academiæ nostræ vicem, quam acerbissimi fati genus, non tam ferire ac stringere, quàm premere penitus, atq; in eam

in-

incumbere, hactenus visum est. Non dicam de aliarum artium ac scientiarum doctoribus, quos paucis annis plurimos, eosque eximios ac præclaros, de medio doctissimorum laborum cursu propera nimis ac immatura mors subtraxit. De divinarum literarum tractatoribus mihi nunc commemorandum potissimum est, in quos tempestas istæ grassata adeò, ut nondum exacto triennio tres ipsos ejus ordinis Professores, non sine maximo Ecclesiæ & Academiæ nostræ damno, efferre necesse fuerit. Amisimus MEISNERVM, MEISNERVM inquam, qui & divino ingenio & suavissimâ doctissimaque indole in sui admirationem omnes facile rapiebat. Amisimus BALDVINVM, in quo nescio, magisne absoluta eruditio, an sancta morum gravitas veneranda. Hic ipse tertius nunc WOLFGANGVS FRANZIVS, quem humavimus, incomparabilis judicii Theologus, accessit, & velut cumulum quendam addidit miseriæ nostræ atque calamitati. Quam dum in mentem mihi revoco, & illa æternitate digna nomina recenseo mecum, ita consternor, Auditores, ita velut stupore quodam attonitus hæreo, ut nec invenire lacrimas, nec comminisci verba possim, quibus aut casus istos explicem, aut tam atrocem cladem, prout dicebat, deplorem. Quæ quidem eò durior atque acerbior est, quò horum temporum ratio magis, ut ita dicam, crepera, magis formidolosa turbataque est. Quis enim nescit puriorem Ecclesiam non modo fraudibus variis hæreticorum ac dolis, velut quibusdam cuniculis, undique suffodi; verum etiam professâ vi & aperto Marte circymquaque impeti ac oppugnari? Quod si prudentia & fortitudine virorum ingentium tunc opus præcipuè, quando, ut Ennii versu dicam,

Patria terribili tremis horrida terra tumultu;
 & totis adeò. ut Maro ait, turbatur agris: equidem hac tempestate, Ecclesiæ res, exercitatos cum primis ac peritos Theologos requirere videbatur. Sed nolo in exaggerandis malis communibus immorari diutius: ne vetera vulnera refricare velle videar, & quos dolores nõ nihil sopivit tempus, si nondum sustulit, velut resuscitare. At verò de FRANZIO nostro, Auditores, quid dicam? An mortem ejus plangam ac obitum? an laudes potius decantabo? Illud si facerem, verendum esset, ne sanctissimos manes, vel, ut Christianè magis dicam, beatissimam animam læderem: ut quæ jam eò delata sit, ubi victrix curarum, victrix calamitatum laborumq; , nihil dubias rerum vices, nihil instabilem fortunæ rotam metuens, securum, & hilare, & amænum, & florens æternâ felicitate ævum peragit: ubi non veritatẽ investigat amplius, sed prorsus capit: ubi non tam credendo amplectitur, quàm videndo Deum usurpat: & quẽm intra se hætenus delitescentem coluerat, nunc coram quoque intuens veneratur. Alterum autem instituere & tanti viri merita dicendo æquare, partim angustia temporis, partim ingenii tenuitate prohibeor. Quocirca sicut pictores, quæ satis commodè exprimere nequeunt, velo obducunt: ita & ego, quidquid in FRANZIO egregium fuit & admirabile, silentio involvam potius, quàm jejuna atque ineptâ oratione frigidè & parum pro dignitate explicabo. Erit fortassè alius, qui & meliorem indolem, & feliciorem eloquentiam ad hæc afferet partes; & quam capere ipse gloriam poterit, FRANZIANO nomini circumfundet. Ego verò interim vobis hoc præsentit tempore, Auditores, quæ debentur, ago habeoque gratias, quod his exequiis tam frequentes inter-

teresse voluistis. Merebatur hoc quidem viri dignitas, & illa præclarissima, quæ magna cum laude studia tractavit, sed & deprædicanda vestra est pietas eo nomine, quod multis, quos funus istud longè gravissimo luctu affecit, magno solatio fuit. Quocirca hoc persuadebitis vobis, omnem familiam FRANZII, præcipuè verò piissimam Conjugem, sexus sui decus, daturam sedulo operam, ut quæ præstare grati animi studia officiaque unquam poterunt, vobis semper declarent.

ORATIO QVARTA

IN FVNERE

D. BENEDICTI CARPZOVII,
Senioris, Excancellarii & Consilarii
Saxonici.

Nihil equidem miror, RECTOR MAGNIFICE, Viri Reverendi, Amplissimi, & Excellentissimi, Clarissimi, Prudentissimi &c. nihil equidem miror ad istud exequiarum officium tam frequenter & copiosè vos confluxisse. Deduximus funus Magnifici atq; Amplissimi Viri, Dni. BENEDICTI CARPZOVII Senioris J.V.D. Excancellarii & Consilarii Saxonici eminentissimi. Cujus ingentes virtutes & per insignia animi bona, ut probè novistis omnes, sic candidè semper estis admirati. Quocirca cum alterâ in præsentia non licuit, vel ista certè ratione procul omni dubio voluistis ostendere, quantoperè & vivum amaveritis, & nunc (ô triste & illætabile verbum!) extinctam dolcatis. Et quis abesse viri illius exequiis ve-

In (nisi imprudentissimus rerū sit, & inficeti ruris profusus plenus) qui tam præclarè de publico meritis, tam charus & honoratus principibus & potestatibus maximis fuit: Quos quidem si aut naturæ ordo redire in vitam, aut illud dignitatis excelsæ culmen hoc loco adesse permitteret, vel primos fortassè in isto ordine atratos lugentesq̄ve conspiceremus. Ego quidem in viri summi laudes nolo descendere, quibus persequendis aptus non fuerit, nisi qui virtute atque ingenio par proximusvè ipsi potuit esse. Hoc tamen affirmare nil verear, non iri inventum temerè, in quo aut major in consiliis probitas, aut inde jure respondendo promptitudo felicior, aut in tuenda asserendaq̄ve justitia incorruptum magis fervidumq̄ve studium, præ quàm in illo fuit, eluceat. Quæ quidem virtutes etsi ad summam sufficere gloriam poterant; solæ tamen in eo non fuerunt. Accesserunt & alia longè plures, fides, industria, patientia laborum summum juvandi omnes studium; cum primis verò animus rectè compositus, qui adversus divitias magnus, contra offensas liber, ad sufferendam invidiam constantissimus esset. Ut non tam usu ac consuetudine, quàm ab ipsa natura ad curandas tam arduas res, quibus præfuit, factum fuisse existimare liceat. Quamquam autem istud honoris genus, quo Virum Amplissimum affectum ivistis, ipsius debitum manibus videri poterat; sed tamen superstites liberi ceteriq̄ve propinqui, quos hîc adstare videtis longo agmine, lugentes omnes verissimisq̄ve squalentes lacrimis, humanitatis id magis officium volunt interpretari. Qua de causa & me jusserunt prodire in medium, Vobisque Viri omnium ordinum Honoratissimi, pro insigni ista benevolentia ipsorum nomine lugentes agere & habere gratias.

Ro-

Rogare etiam insuper, id persuasissimum habeatis vobis, ipsos, quocunque tempore, quocunque loco, qua ratione denique & modo vobis gratificari poterunt, nulli unquam labori, industriae, studio paruros esse. Quicquid ad honorem vestrum videbitur facere, quicquid idoneum rebus ac commodis vestris intelligant, id semper agent, id laborabunt unice, de illo assidue erunt solliciti. Nec ullam promptius subibunt operam, quam quae in vestram suscipienda gratiam veniet. Quod reliquum est, tu o beatissima CARPZOVII anima, quae corporeis soluta vinculis, in aeternam securitatem post turbata ista creperaque humanarum rerum negotia te vindicasti, Salve, Salve, & aeternum vale. Nos quod unum praestare possumus, reverenter tui colemus memoriam, tuasque virtutes egregias sedulo admirabimur: quas si non in aeternitatem dare possumus; servare tamen in exemplum posteris summopere semper adnitemur.

ORATIO V.

IN FVNERE

D. JOHANNIS STRAUCHII,

J. U. Prof. Publ. & Collegii Juridici
Ordinarii.

Illustrissima atque Celsissima Principis ac Domina,
 Dominæ DOROTHEÆ, natæ ex illustriss.
 Brunovicensium & Nunæburgensium Ducum Do-
 mo, Marchionissæ Brandenburgicæ &c.

LEGATE SPLENDIDISSIME;

Generose, Nobilissime ac perquam strenue Vir.

Curie Electoralis Præses eminentissime; idemque
 Wittenbergensis, Belzigiensis & Gomeranæ
 Ditionis Præfecte supreme;

PRORECTOR MAGNIFICE,

Patres Academix, & cæteri Exequiatores, Admodum
 Reverendi, Nobilissimi, Excellentissimi, Amplissi-
 mi, Clarissimi & Prudentissimi, &c.

ESt quidem Opificis rerum & gubernatoris ea po-
 tentia ac vis, ut retrò sublapsa non modò excitare
 in melius; sed & quæ nulla fuerint, ut sint deinceps,
 & in immensum excrecant, efficere potest; tamen si ex
 his, quæ sunt ad manum, de venturorum fortuna haud
 improbabilem conjecturam solemus facere, ut indole-
 scendum præsentibus vehementer est, sic in futurum
 nil nisi triste ac durum ominari licet. Non ibi per sin-
 gula

gula vulnera patriæ, & universam nostræ infelicitatis feriem retexam: Academiæ tantum, & studiorum miserabor vicem; de quibus nisi & ipsis jam acta benè & conclamata res esset, parum referre propemodum dixerim, subversas cæteras nostras fortunas. Neque enim publicarum rerum vis ac incolumitas in opum atq; divitiarum amplitudine magis, quàm in religionis, justitiæ virtutumq;ve curâ ac studio posita est. Quæ nunquam deerunt humano generi, quamdiu literarum ac sapientiæ studiis suis honor constabit. Nec hæc florere non poterunt, dum Scholæ & Academiæ, incunabula eorum ac officinæ, conservantur. Sed cum paucissimi sint, quibus de fortunarum suarum ruinis, per acerbissimi temporis diritatem hoc manserit reliqui, ut in aliquam saltem eruditionis atq;ve scientiæ spem educare suos quæant; & illi ipsi qui doctrinas egregias instillare discantium animis debebant, destituri inter inopiam ac sordes, aut ignobilissimis relictis curis nec indulgere ingenio impetus liberos ad cogitandum eximium aliquid; nec eam concipere alacritatem animis possint, quæ ad præcipiendum cumprimis est opus; quantum spei ad obtinendam eam rem nobis reliquum sit, ipsi videtis. Sed hæc calamitates nobis cum Academiis aliis communes sunt; nostram & hoc peculiare affligit fatum, quòd non jaçtentur tantum quassenturq;ve mirum in modum, qui fingendis & instruendis animis præsunt, sed extinguuntur etiam penitus; quasi ad infelicitatem nostrâ haud satis sic prostrerni dejiciq; studia, nisi resuscitandorû etiam spes in tot Clarissimorum Virorû casibus & ipsa expiret. Horret animus & sibi metipsum se subtrahit quasi, cum in recogitationem nostrarum cladum defertur fortè. Ac licet parcam cummaximè

mè referre per ordinem tot animarum illustrium nomina, quibus paucissimis annis hæc sedes Musarum orbata fuit; hoc stratum saxæum tamen, quod despiciamus ac calcamus, & literati hi lapides loquuntur satis & clamant. Videturque hoc totum augustissimum templum adhuc lamentis & ejulatibus strepere, qui in funeribus ipsorum largiter fusi. Quorum numerum cum in præsentis & excellentissimus JCtus, ejusque Collegii Ordinarius, quem vocant: JOHANNES STRAUCHIUS tanta eruditione, tanta virtute atque prudentia Vir, auxerit, ad ipsa Academiæ gubernaculæ purpuratus dum sedet, atque hanc navem nostram moderatur decedens, & nunc communi matri traditus sit, nihil videndus amplius ac consulendus impofterum; nemo non facile intelligit, quanta non modò lugendi dolendi que; sed magis magisque desperandi indices de Academiæ salute materia nobis præbeatur. De quo si pauca dixero, maligno videar propior: & omnia tamen, atque sic velle dicere uti ex meritis videretur laudatus, non horæ unius res esset. Quid quod virtutes egregias non tam verborum encomiis, quam emulatione ac studio optimè omnium veneramur. Enim verò tum vindicatur non modò functorum memoria, sed quicquid laudabile ac admirandum egerunt, in vita asseritur & conservatur. Quare cum jam peracta solennia cætera funeris sint, agite dum Exequiatores, atque imprimis vos juvenes ornatissimi, & quæ præclara vestigia Noster impressit hæctenus, & nunc reliquit, hæc consecrari atque relegere strenuè, vestrum existimate. Nemo in hac amplissima corona, uti opinor, est, qui nesciat, qua singulari pietate in DEUM, qua religione STRAUCHIUS fuerit: ut nihil prius, nihil antiquius habuerit unquam, quam

quam

quam omni cultu ac veneratione animi ejus sanctissimum Numen affiduè sibi propitiare atque benevolum reddere. Capessite hoc tam insigne exemplum, & exprimendum perpetuò vobis infigite animis penitus; itaque existimate, adversa omnia evenire spernentibus DEUM, lataque & prospera colentibus ritè; nec esse majorem vim pietate verâ. Quid de justitiæ studio incredibili, quid de integritate vitæ & continentia singulari memorem? Vendant alii jus; ipse reddidit: & unde justitia stare visa est, in eam partem pronunciavit. Liber atque invicti non modò adversus metum animi, sed avaritiam quoque. Nec sollicitandus muneribus, nec detrimenti ullius timore dimovendus à recto. Immotus, constans, alienus ab omni arrogantia & fastu (quæ fermè vitia aut imperitis aut vanis hæere solent) publici autem egregii, si quisquam alius, studiosus. Quas summas virtutes sic intueri in nostro & admirari oportet, ut omnes capiamus imperum in maximas istas ac divinissimas laudes enitendi perpetuò & aspirandi. Jam recordati quibus vigiliis, quibus laboribus, quo indefesso studio STRAUCHIUS in istud, quod tenuit, ascenderit culmen; sic statuendum cum animis vestris, Juvenes optimi, existimate; eodem vobis procedendum itinere, iisdem viis insistendum esse: nec ad illustrem aliquam gloriam per luxum atque segnitiam aditum ulli patere. Nihil efficacius ad induendos præclaros mores animo exemplis egregiis est: nec formet quis suam rectius, quam qui in optimi cujusque vitam affiduè intueatur. Quod si in Nostro studebitis facere, lectissimi juvenes ad quos præcipuè hæc pars orationis dirigitur, & vobis consuletis egregiè, & ipsi mortuo etiam atque sublato novam quandam ac aliam vitam

tam

tam concinnabitis. Falluntur enim qui vivere tantum magnos existimant homines, cum ducunt spiritum, & hoc amabile solis aspiciunt lumen; tamdiu durare ac superare credendum est, quamdiu virtutum memoria, & tot illustrium actuum, quibus vi a ipsorum conspicua fuit, in aliorum æmulatione non exolefcit. Hoc agite igitur, in hoc incumbite sedulo, quicumque ad eruditionis & sapientiæ virtutisque arcem contenditis. Quod multo satius erit, quam luctu & quæstibus incendere omnia; quibus ingentia vulnera non obducuntur sananturque; sed dilatantur atque exasperantur magis. Et illis tamen vacare nunc penitus, hoc nihil aliud est, quam se metallum aut saxum, quod nihil sentit, profiteri. Neque enim nascuntur viri egregii temerè; nec fiunt tam facile, quam deficiunt. Quot disciplina annorum & experientia opus est, ut perficiatur aliqua indoles magna, quæ publica commoda insigniter juvet; cum unus ictus fatalis, momentum que exiguum, quod solvit animam, extinguat? De cætero idem nobis erit tenendum, quod deprehensi in magna tempestate facere solent. Qui ubi consumtas vident humanas opes; divinas maximè implorant, atque se DEO fortunæque suæ permittunt. Sicut prudentes vereri ventura, nec tamen præsentium curam dimittere solent; sic magni animi est, quamcumque sortem expectare intrepidè, & tamen confisum bonitate Numinis, in secundiorem spe magis pendere. Mira factorum industria ac singulare ingenium est. Per clades atque excidia ipsa sæpius ad felicitatem viam inveniunt: & afflictissimam quamvis miseriam cum summâ fortuna quandoque convertunt. Quare ut afflictissimæ sint Academiae res, & deploratæ prope modum penitus, cum aliis causis, tum maximè per tot

Cla-

Clarissimorum Virorum mortes; recogitandum tamen est, quod in Tragœdia nescio quis non imprudenter sanè monuit;

Qui nil potest sperare, desperet nihil.

Multa eveniunt, quæ nunquam expectes. Et quicquid humana mens nec capit, nec videt; illud ex facili DEUS & reperit juxtâ, & præstat. Illi erimus curæ: cum Te felicem interim prædicabimus, JOHANN. STRAUCHI, qui vitæ emensus curricula metam tenes; & ex his fluctibus, ex hac impetuossimæ tempestatis hyeme in tranquillitatem æternam aspirasti. Hic te nunc multò illustrior augustiorq; quam cui immortalis es Academicæ civitatis Rector, purpura ambit: quæ ut non usuraria atq; in diem, sed propria atq; perpetua data; sic consumenda vetustate nulla est, & ab se semper nova erit ac recens. Salve sanctissima anima ac æternum vale. Qui nunquam non admirabimur, nunquam non justa vehementer laude virtutes tuas, quarum exempla nobiscum manent; semperq; ac perlibenter fatebimur, in Te præclarum ornamentum Academiam, Jurisprudentiam splendidissimum lumen, Remp. curiamq; præsidium singulare ac solerū ingens amisisse. De flestit ad vos, EXEQVIATORES, mea nunc tandem oratio: quorum dissimulandum tacitè officium non est, quod in his obeundis exequiis prolixè satis exhibuistis. Atq; initiò quidem quibusnam verbis, ILLUSTRISSIMÆ PRINCIPIS humanitatem deprædicabo, ut par est; quæ ut Rectoris Magnifici funus majore pompa ac amplitudine perageretur, tam studuit benignè ac elaboravit? Est id per honorificū sanè non tantum STRAUCHIO ipsi & toti familiæ ejus ac propinquitati, sed Academicæ quoq; & universo ordini nostro. De quo quàm honestissimè sentiat

Prin-

Princeps Cellissima, tum aliis rebus illustribus constat, tum hinc imprimis documenta clarissima capere licet. Innumeræ ejus ac excellentissimæ dotes sunt, quibus natura ipsam benignior inusitatâ ratione ornatam voluit: sed vehementer fallor, aut inter præcipuas laudes hanc numerare oportet, quod ut ingenio prudentiâque præstat maximè, sic invitare mirificè ac omni benevolentia genere complecti solet, qui egregiis artibus & sapientissimis disciplinis instruxerunt animum, & locupletarunt. Qua in re ut nihil degenerat à majorum suorum gloriaque ac fama, sic vel cum primis ex eo senatam ac procreatam ostendit, qui inter cæteras ingentes virtutes doctissimus & sapientissimus Principum, semper habitus fuit. Nobis nunc nihil est reliqui, quam in præsentem demissè agere gratias, & post deinceps bona fide virtutes ejus admirari perpetuò, tum, si licebit, ad posteros victuris laudibus propagare: ne unquam intercitant, quæ esse exemplo omnibus debent. De tuo autem singulari studio SPLENDIDISSIME DOMINE LEGATE, quid dicam, qui tanta laude has implevisti amplissimas partes, quando obsequio Tibi ante imponi es passus? quid vestra de pietate & benevolentia, Pro Rector Magnifice, cæteri que Exequiatores, Viri omnium ordinum Nobilissimi, Amplissimi atque lectissimi, commemorem? Quos quò prolixius ac copiosius defunctos officio isto hæredes STRAUCHIANI nominis vident, tantò majore fiducia orbitatem suam vobis commendant; & ut mariti, ut patris desideratissimi memoriam habere velitis; comiter, reverenter atque officiosè à vobis petunt ac orant. Qui hoc se minus infelices putabunt, si ipsos & illustrissima Princeps gratia sua, & vos, Virorum ac Civitatis flos, favore

vore

vore & benevolentiam vestram in animum semper inducetis complecti. Quibus rebus uti se dignos probare possint, omni cultus & devotissimæ reverentiæ genere assidue contendunt.

ORATIO SEXTA.

IN FVNERE

D. GODOFREDI REUTERI,
Prof. Publici.

Vellem profectò, AUDITORES, ea in præsentem mihi suppeditaret oratio, quæ par esset, & celebrandis laudibus Viri Amplissimi, quem humavimus; & exprimendo dolori, non quem ego tantùm ex amicissimi hominis obitu ingentem cepi; sed quo vos etiam, ut squalor iste ac dejectus in terram vultus indicat, affectos constat. Sed neque id nos sperare ingenii permittit parvitas; & si quid valeremus dicendo, id omne dudum luctus & ægritudo animi consumsissent. CURÆ LEVES LOQVUNTVR, INGENTES STUPENT. Et ego in REVTERO eum amicum perdidi, cujus fides atque integritas, & benevolentissimus erga me animus, non heri, aut nudius tertius demum, sed plurimis annis cognitus mihi ac perspectus fuit. Divinum quiddam in homine semper exittimatum est, excultum pectus habere literis, & instrumento clarissimarum doctrinarum ornatum. Præcipuè magnum quiddam atque eximium consequuti videntur, qui artem æqui & justii paullo accuratius tenent; ut sciant consulere atque adesse de jure experientibus; aut respondere prudenter, qui adeunt &

quærunt. Namque cum salus atque securitas publica, inde cum primis exspectanda sit, si suum cuique tribuatur, & vis atque nequitia contra alios nihil possit; ecquid nobilius pulchriusque eâ scientiâ excogitari queat? Quotus autem quisque nescit, ita in omni literarum genere, sacrarum etiam, & quæ religionis mysteria explicant, ita versatum fuisse REVERTERVM nostrum, ut eruditi & docti hominis laudem facile tueretur? Ita prudentem Legum ac utriusque Juris, ut omnes propemodum dignitates consecutus sit, quæ in hujus generis atque professionis hominem cadere possunt? Solet usu venire non raro, ut ingeniû & artes præclaræ in pessimis quoque reperiantur. Neque enim necessariò boni mores comitantur doctrinam. Est autem cum primis timenda nequitia, cui ingenium suppetit, & quæ post pravitatem insitam, literis etiam armatur. Quò fit, ut nihil pestilentius sit isto hominum genere: maximè ubi in potestate aliquâ sunt, & dominationem quandam atque imperium in alios habent. In nostro REVERTERO doctrinæ respondebat probitas; nec eruditus tantum ac prudens, sed bonus quoque ac innocens erat. Non attingam pietatem hominis (neque enim de eâ breviter exponi potest) non ejus virtutes reliquas, alibi laudatas. Hoc tantum prædicabo & dicam, nihil integrius eo, nihil candidius estitisse. Fallere, simulare, & vulpem astutam, ut ille ait, servare sub vapido pectore (quæ hodiernæ artes sunt, & maximè regnant) planè nesciebat: & detestabatur assidue: nonnunquam de iis & querebatur. Cum cogitaret scilicet his vafrementis hodie, non tantum Respublicas florentissimas, sed, si fateri verum volumus, Ecclesiam ipsam, & totum propè humanum genus everti. Quæ cum perpendo mecum, AVDITORES, &

tot maximarum rerum jacturam, quam fecimus, paullò considero attentius, ingens incumbit dolor, & velut vinclis quibusdam dicentis linguam constringit ac ligat. Heu me! quid agam miser? Quid gemam potissimùm aut fleam? Unde præsidium petam contra hunc acerbissimum dolorem ac luctum, qui undiquaque me urget ac premit? Ad Acedemiamne confugiam? at illa jacet & ipsa afflictata mœrore, & postulat medicinam vulneri, quod atrox accepit. An literas advocem, & levamentum à studiis petam? Atqui & hæc exosa propemodum sunt, quod ita prodesse hæctenus non potuerunt, ut dignum tibi, REVTERE optime, dignum amicitia nostrâ monumentum statuere possem. Abiisti, REVTERE, abiisti digressus vitâ, quâ longiore multò dignissimus eras. Non videbis nos amplius in istis terris, nec tute nobis videre. Non nunc amplecti deinceps, ut sæpe antè, licebit dexteram tuam, plenam fidei; non liberè colloqui invicem, & alterum in sinum alterius necessitates suas aut curas credere. Sed quid ago? quid meo obluor fato, quod emendari non potest? Non tam est deplorandum damnum, quod fecimus, quàm considerandum bonum, quod ipse consecutus es. Tu portum tenes, & rediisti in patriam; nos jactamur in alto trepidi, & metuentes perpetuò, quò isthæc tempestas erumpat tandem; qui nos labores atq; ærumnæ manserint. Effugisti calamitates seculi, effugisti dolores corporis, quibus te morbi sæpiùs & valetudo objiciebant. Amplexus cœlum immistusq; cœlitum cœtibus, æternis undiq; gaudiis circumfusus es ac triumphas. Macta hæc tuâ felicitate esto sanctissi-

ma anima! Constant vota tua tibi, & tenes abundè, quæ, cum nobiscum adhuc morabar, precari solebas. Non caducas ac terrenas quærebas opes, quas pessimi læpius consequuntur: de mansuris atque æternis laborabas, & has nunc planè possides. Nobis tua memoria immortalis erit & sancta: ut quem viventem impensè amavimus, eum ne neglexisse mortuum videamur. Si modò dicens mortuus est, qui extra omnem pereundi aleam positus, finem nullum timendum habet. Vobis, quod super est, **RECTOR MAGNIFICE**, ac cæteri Exequiatores omnium ordinum honoratissimi, afflictissimæ viduæ ac parvulorum, quos Noster reliquit, nomine, singulares ago gratias, quòd ad exequiarum istud officium tam frequentes convenistis. Magnum profectò inde in ipsos solatium, magnus in defunctum honor venit. Quibus si benè de vobis vicissim merendi deerunt vires, non tamen voluntas unquam deerit. Quæ vel sola apud sapientes ad expungenda beneficia sufficere solet.

ORATIO SEPTIMA.

IN FVNERE

D. TOBIÆ MÆVII,

Illustriss. Anhaltini Principis, nec non

Illustrium in Barby Comitum

Consilarii.

Rector Magnifice &c.

INter hos fletus publicos, & quotidianas patriæ exequias, privato etiam nomine hunc lugubrem nobis diè reddidit Ampliss. Vir **TOBIAS MÆVIUS J. V. D.**
 & II.

& Illustriss. Anhaltini Principis, nec non Illustrium in Barby Comitum, Consiliarius. De quo cum multa dici possint, vix quicquam tamen afferri ejus queat, quod non jam antè, quanquam alio loco, commemoratum de ipso sit, aut etiamnum vestro omnium ore celebretur. De cæteris nihil nunc dicam in præsentì. Ille egregius & recti tenax animus; ille rarus & nullis novitiis artibus contaminatus candor, qui optimas quasque & generosas mentes inprimis comitatur; illa insignis peritia Juris, & rerum agendarum prudentia, quæ non tam supparitari alienæ libidini, quàm veritatem consiliorum sequi solebat, etsi intercepta sit ejus obitu, atque nunc etiam prætereatur à me, nihilominus tamen abs se vigebit, durabitque ultra funus, & nunquam non prædicabitur illorum laude, quibus aut saluti olim, aut admirationi etiam fuit. Fit quidem haud rarò, ut viventium virtus aut non noscatur inter imperitos satis, aut deprimatur inter malevolos: vix nunquam tamen æmulatio ac livor ulterius tendit, quàm vita ipsa pertinuit. Cum quâ ut cætera, sic & invidia quoque finitur. Ut benignissimè sæpius tû quidem de viris egregiis loquantur & sentiant, qui præjudiciis antè eosdem urebant. Tenet jam olim hæc imbecillitas humanas mentes; tenebitque deinceps semper; non unquam tamen ita mutabit natura rerum, ut non cuilibet decus suum posteritas rependat. Quæ quia odii gratiæque causas juxta habent, nihil prævaricari censendo solet, & candidissimè omnium calculum mittit. Ego verò sicut liberalius multò de vobis sentio, quàm ut quendam non satis benevolo adversus MÆVIVM nostrum animo fuisse putem: ita neminè fore arbitror, qui per egregias, quibus abundè ornatus, dotes non dignum ipsum censeat, qui diuturniore vitâ frueretur. Sed

nacti in breve tempus spiritum sumus homines, ac in momenta propè singula reddendum. Nihil fragilius, nihil imbecillius est compage istâ, quâ cœlo derivata mens continetur, veluti vinculis clausa. Innumerabiles morbi sunt, & mille alii casus, qui levi momento solvant non modò, sed destruant. Et hanc effugere necessitatem, ac tam immortæ legis illidere vim ut liceat, nec Vlpianus quicquam nec Paulus, adjumenti præbet. Non ullæ hic cautionum formulæ, nullæ excipiendi artes valent. Non comperendinare, non declinare forum, non provocare ad aliam judicem licet. Jacent omnes istæ machinæ, & nullum usum sui præbent. Næc quicquam superest, quàm ut colligamus vasa, & abeamus quòd fatum, cum venerit, vocat. Excessit igitur & MÆVIUS noster, & tradidit vitam, sicut acceperat: neque nunc quicquam eorum aut videt aut patitur, quæ nos quotidie miseros atque exercitos habent. Quo solo nomine quàm opportunus & felix existimandus ipsius obitus est? Neque enim tam vitæ cupidus quisquam fuerit, qui non libenter moriatur, cum jam videat patriam exanimem, & pessimum quemvis impunè bonis insultare. Reliquit hæc loca, ubi dolus & vis scèdissimè miscent omnia, ac optimos quosque aut corrumpunt aut tollunt. Has domos tibi, has ædes colit, in quas nec potest intrare dolor, & unde vita atque felicitas nunquam recedit. Hic beatus & letus & æternum ævum agit, cœlites inter & ipse cœlestis. Tam extra sortem humanam positus, quàm nunc cum Deo junctus est arctè: in quo uno vivit, gaudet, triumphat, omnia habet. Vobis autem REGTOR MAGNIFICE, & quotquot comiter executi estis hoc funus, afflictissima Vidua, Liberi, Propinqui, singulares agunt habent-
que

que gratias, quòd hanc benevolam operam navare tam prolixè mortuo voluistis. Multum levamenti illi, multum solatii hòc acerbissimo suo tempore se percepisse inde, fatentur ultrò & perlibenter. Quare & studiosè contendent semper, ut vicissim vobis ea exhibeant, quæ eos par est, qui non immemores beneficii collati, & quantum debeant aliis, rectè meminerint.

ORATIO OCTAVA.

IN FVNERE

JOHANNIS BLUMII,
J. U. Doctoris.

Premam institutum meum, RECTOR MAGNIFICE, Admodum Reverendi, Amplissimi, Clarissimi, Prudentissimi Viri, & quando alibi de vitâ JOHANNIS BLUMII J. V. D. eximii, Viri Clarissimi, explicatum satis est, nihil ejus in præsentì amplius commemorabo. Quantumcunque ævi, quod degimus, est; quàm illustre illud ac clarum; huc tamen summa summarum redit,

*Optima quæque dies miseris mortalibus ævi
Prima fugit, subeunt morbi, tristisq; senectus,
Et labor, & dura rapit inclementia mortis.*

Quod si nihil solidi boni inest in vitâ, quid est, quod curis ambitiosis circa eam magnoperè occupari velimus?

Nihil omninò amisit Noster; aut si quid amisit, non
 damnum illud, sed lucrum est: modò quid amisisse
 dici debet, qui deteriora melioribus mutavit. Re-
 linquit matrem; sed quam videbit olim iterum. Re-
 linquit matrem; sed patri redditur. Nec illi tantùm
 ex cujus sanguine cretus fuit; sed alteri etiam, ac ve-
 riori, ex cujus halitu primum cœpit. Ut quem com-
 plexus fide antè, nunc oculis ipsis quoque usurpet.
 Subtrahitur sororum amplexibus, & iis ipsis redona-
 tur: valedicit fratribus, & redit ad fratres; hominum
 cœtus deserit, ut angelorum fruatur consortio; ut
 cœlum omne occupet, terris excedit. Quis non ap-
 plaudit institorum solertię, qui vili pretio merces e-
 gregias redimunt? & lugendum existimabimus, si
 quis pro luto ac cinere (nihil aliud sunt mortali-
 um res) nescio quid regnis omnibus majus invenit?
 Quanto divinius est, æternam sapientiam Patris
 Dei, inenarrabilia mysteria edifferentem, audire,
 quàm Vlpianum aliquem, aut Paullum de stillicidiis
 respondentem? Quanto exoptabilius, per roseos il-
 los astrorum ignes incedere, & omnem pulcher-
 rimum cœli ornatum coram dimetiri oculis ac mi-
 rari, dum mille interim tripudiantium animarum cho-
 ri, quibus immistus Noster est, immortalia carmi-
 na Christo Triumphatori accinunt, quàm inter re-
 orum sordes ac gemitus obsolescere, & totos dies
 terrere forum ac tribunalia, quæ vix sine molestiâ ani-
 mi adeas sapius, non rarò sine conscientię vulnere vix
 relinquas. Nihil nunc amplius, BLUMI, aut de angustia
 pectoris, aut de doloribus laterum, aut crebro illo, ac
 ferè perpetuo cordis palpantis anhelitu quereris. Acu-
 tæ nares, oculi concavi, collapsa tempora, & ut breviter
 cum

cum Galenicis dicam, Ille Hippocraticus vultus, non, sicut antea, aut tibi terrorem mortis incutit, aut nobis denunciat necessitatem lugendi. Quid nunc calamitates temporis, & illas quotidianas ruinas patriæ, quæ sibi ipsi esse oneri cepit, commemorem?

----- crudelis ubiq;
Luctus, ubiq; pavor, & plurima mortis imago.

Quæ quum nec audis, BLUMI, nec vides; multò minùs autem pateris, aut times; felix profectò es, & planè, ut Poetæ loqui solent, bis terq;. Sed felix tu quoque, Mater optima, quæ post amissam natam florentissimam tertio filio nunc orbata, compendiosius in posterum, si quid & nobis acciderit mali, quod avertat DEUS, dolore potes. Nobis autem quàm optimè consuluerimus, si, quod offensum sentimus Numen, placare maturè, & crimina nostra potius ac culpas, quàm mortes bonorù hominum deslere instituamus. Qui eò quidem infeliciores habendi, quòd adeò displicemus DEO, ut ejus per hostium rabiem in nos quotidiè ira desæviant. Quo cum intulgentissimo nunc utaris, BLUMI, & illis undiq; gaudiis affluas, quorum divinitatem atq; excellentiam nec cogitando saltem comprehendere unquam humana mens potest quæq; soli speranda habent, qui Christum Dominum, ut rectâ fide confessi strenuè, & universâ ratione vivendi exprimere sedulò laborarunt, quo nihil unquam antiquius habuisti; meritò faceffere procul jubemus lacrimas & omne illud inane officium quærendi. Hanc summam & ineffabilem felicitatem ita tibi gratulati potiùs, ut ad eandem quamprimùm adspirare, unicè omnes exoptemus. Quod restat, meritò vestra, Auditores, de prædicanda humanitas est, qui

in deducendo & comitando hęc Viri Clarissimi funere tam sedulam atqve prolixam operam posuistis. Pro quo summo in se collato beneficio (siquidem, ut sapientes existimant, solennitates exequiarum, viventium magis solatio, quàm ut subsidio mortuis sint, inventæ sunt,) afflictissima, & tot consecuta vulneribus mater, nec non fratris infelicissimi, quos in hac ipsâ coronâ, squalentes lacrimis, & vultu ipso ingentem dolorem animi testantes, primo loco adstare cernitis, singulares agunt & habent gratias. Vobisqve universis ac singulis officia sua ac studia prolixè deferunt & pollicentur.

ORATIO IX.

IN FVNERE

MAURITII PLUMII,
MEDICINÆ DOCTORIS ET DESIGNATI
TI PROF. PUBLICI.

RECTOR MAGNIFICE,

Reverendi admodum, Nobilissimi, Amplissimi, Excellentissimi, Clarissimi & Prudentissimi Viri, nec non Juvenes & literis & moribus ornatisimi &c.

PRæclarè prorsus atqve ex dignitate vestri cujusque ordinis factum est, quòd in exornando & honestando funere, quod Viro Clarissimo & Præstantissimo, MAURITIO PLUMIO, Medicinæ D. & designato Prof. publico, modo duximus, nulli nec operæ nec studio parcere voluistis. Comitati fuistis ejus exanguè corpus longo ordine, quum paucis ante horis id ex his ipsis ædibus efferretur: interfuistis concioni funebri, & divina non tantum oracula, quæ ibi audire licuit, sum-

summâ reverentiâ excepistis; sed & verissimis defuncti laudibus benivolè applausistis. Deinde quum dormitorio suo commendaretur, quidquid de BLUMIO nostro mors præter nomen reliquum fecerat, vestro minimè defuistis officio; sive supremum Salve ac Vale dicendum funeri, sive futuris ossibus ac cineribus atque securâ quies tacitis animorum votis adprecanda esset. Quid de illo commemorem, quòd lugentes consanguineos mortui & necessarios sublevando eorum immenso dolori, hunc ipsum in locum deducere iterum promissimâ humanitate voluistis? Magna ista vestra officia sunt. Exequiatores; & plurimas mihi luculentas significationes, tum singularis pietatis, tum acerbissimi doloris, quem vobis viri egregii mors objecit, edere videntur. Et si enim BLUMIUS noster eam perfectionem animi, eos honores ac dignitates virtute atque fortunâ erat consecutus, ut, quamvis viridi ac florente ætate ereptus nobis sit, abundè tamen vixisse ad gloriam existimari possit; nunquam non tamen nobis acerba ac immatura eorum mors solet accidere, quorum vigiliæ ac studia nescio quid eximii atque præclari in publicâ commoda promittebant. Nam qui inertiam vitam, velut pecora, transeunt, quotidiè perdunt vivendi causas; at verò qui posteritatem cogitant, qui sui memoriam virtutis operibus meditantur extendere, illis nulla mors non repentina est, ut quæ semper inchoatum aliquid rumpat. Sed quando ille rerum omnium moderator & arbiter DEUS ita nos mortalitatis obligavit legibus, ut simul ostēderet spem melioris longè ac verè divinæ vitæ, in quam transituri essent omnes, qui sanctissima ejus præcepta & instituta fideliter mente custodissent; gratulandum potius nostro videtur BLUMIO, quòd ex
tur.

turbulento & quieto hęc rerum humanarum, ut sic dicam, salo, in beatum illum ac placidum æternę ac incorruptę quietis atqve tranquillitatis portum evectus est; quàm ut obitum ejus iniquiore animo ferre velimus. Neque enim audiendi sunt, qui immaturos nobis comminiscuntur obitus, qui ante tempus mori miserum clamitant. Quasi verò vitę usura nobis non nisi in longum diem data sit? quasi ad rem pertineat, non quàm benè sed quàm diu aliquis vixerit? Non annis metienda vita, sed actibus est. Nam velut in parvo habitu corporis esse perfectus homo potest; sic in minore temporis modo vita perfecta. Quid illum sexaginta, quid plures anni juvant per imperitiam socordiamve exacti? non diu vixit, diu fuit; imò si rectè calculum ponimus diu mortuus est. Nam ecquid aliud est illud vivere, quàm mori? Decedat igitur quispiam viridis, & antequam effæta senectus eum fato tradat; si boni civis, si boni amici, si boni filii executus est munia, si in nullã vitę parte cessavit, suo tempore mortuus est. Nam ut imperfecta ætas fuerit; attamen vita numeris suis absoluta fuit. Interim tamen non tribuenda tantum venia illis lacrimis, quæ viros præstantes, & quibuscum amanter atqve conjunctè viximus, deplorant; sed & summo perè laudanda ac deprædicanda illorum est pietas, qui funera eorum, quacunque ratione fas est, cohonestare instituerunt. Quod quum à vobis abundè præstitum sit, quis inveniri potest, qui non singulares atqve ingentes vobis deberi gratias censeat? Ad quas agendas solvendasque eò quidem magis honestissima BLUMIORUM familia se obligatam intelligit, quò majorem ex isto vestro officio solatii vim in hoc amarissimo suo luctu percepit. Quapropter ita persuadeatis vobis,

Exe-

Exequiatores; me quidem lpondere atqve interprete, nullo non tempore ipsos in id laboraturos sedulò, ut se tam gratos probare possint, quàm vos in ipsos officiosi in præsentiarum esse voluistis. Neqve enim ulli operæ, studio aut labori unqvam parcent, quibus se aut militare vestris commodis, aut honori atqve existimationi consulere posse intelligent.

ORATIO X.

IN FUNERE

D. DANIELIS SENNERTI,
MEDICINE PROF. PUBL.

Quanta nunc Academiam iterum afflixerit clades, quantusqve nos omnes oppresserit dolor, ac mirum in modum confuderit, exempto mortalium coetibus DANIELE SENNERTO, sentire faciliùs, quàm dicere est. Nullum ingenii flumen, nullus verborum apparatus atqve dicendi copia æquare calamitatis istius magnitudinem satis potest, in quam unius viri amissione incidimus. Tot excellentes ejus virtutes, tot in hanc Academiam non modò, sed uniyersam literarum publicam rem, Medicamqve cumprimis, extiterunt merita; tanta exinuitatâ eruditione, quam indefesso labore ac studio paraverat sibi, & tot illustribus monumentis testatam fecerat, tum nostræ Germaniæ, tum ipsis exteris etiam Viri incessit admiratio, ut nulla ullius oratio tot recensendis rebus videatur sufficere, idq; SENNERTO pro maximâ laude sit, quòd, dignè qui laudet, inveniri haud queat. De Cæsare dictum legimus, aut nunqvâ nasci debuisse tam excellèti naturâ

vi-

virum, aut nunquam mori. Ac facile quidem dederò
 fuisse Julium capacissimo longè ingenio, & rebus om-
 nibus parem, quas ingredi semel instituisset. Et ta-
 men quid egit aliud quæso ac fecit, quàm quòd turba-
 vit armis omnia, & oppressa per vim libertate Patriæ
 suorum civium sânguine orbem terrarum inundavit?
 Quantum putabimus, quòd per Italiam, Gallias, Bri-
 tanniasqve ac Belgium, quin Alia etiam non unam
 partem, impotentia suæ terrorem circumtulit, neqve
 cum quoqvam hoste congressus est unquam, quem
 profligatum & victum non viderit tandem; si sui ipsius
 potens parum, ambitioni, pesti terribissimæ, & tot cupi-
 ditatibus aliis ac libidinibus sese quotidiè præbuit vin-
 cendum? Verè satius erat hujusmodi hominem aut
 nunquam fuisse in lucem editum; aut paullo post, quàm
 esset natus, defunctum; ne, si duraret, aut detrimenti
 afferret aliquid, aut mali exempli. Nisi improbum vo-
 tum & contra naturæ nostræ legem ire videretur, quan-
 to rectius licuisset optare, ne unquam veniret hora, quæ
DANIELEM SENNERTUM mortalem ostende-
 ret? Namq; si mori non posse prærogativa divinæ natu-
 re est; quis dignior erit, qui nunquam decedat, quàm qui
 similitudine morû & meritis quàm proximè ad eam ac-
 cessit? Ac imitatur divinam naturam, & æmulus adeò Dei
 est, non qui occidit ac tollit plerimos, sed verò qui ser-
 vat potius, & quantum potest felices redidit. Hæc illa
 janua est, quæ cælum aperit: nec quicquam aliud nos
 magis dignos divino consortio facit. Quàm viam per-
 petuò Noster secutus adeò est ac pressit, ut nihil prope-
 modum aliud, quamdiu vixit, videatur spectasse, quàm
 ut adesset necessitatibus hominum, & omnibus, qui
 non tam cum ægritudine quadam, quàm ipsam mortem
 sapius

sepius colliſtarentur, non valetudinem magis ac ſanitatē, quā vitam ipſam ac ſpiritum redderet. Nec quemquam in hoc ampliffimo cœtu eſſe arbitror, quem non huiusmodi munere obſtrinxerit ſibi, & ſalutari quandoque ope levarit jacentem. At verò non natum velle virum huiusmodi, quantæ dementiæ, obſecro, eſſet? Enimverò ita habeo, AUDITORES, hoc ipſo oſtendere ſupremum Numen, quā curet humanum genus, & ei proſpectum cupiat, quoties naſci efficit in omni genere excellentes viros. Nam ni id fieret, quamdiu credibile eſt contineri mortalium res, ſibi quæ conſtare? Nam quò præſtantiores ſunt, qui commodis noſtris curandis præſunt, eò ſe pulchrius quoque habent. Quicquid ab imperitis aut malignis tractatur, id vel corrumpi, vel interire neceſſe eſt. Quapropter rectè interpretari beneficium Numinis par eſt; & quando hac lege conſeſſus nobis SENNERTUS fuit, ut repoſceretur olim; non expoſtulanda cum DEO hæc ademptio ejus eſt; verum agenda gratiæ potiùs, quod iſtud tantum munus dedit. Si ipſe SENNERTUS agere ampliùs, quas geſſit partes, hæud poteſt: agent tamen, quos voce ſcriptisque formavit ac finxit. Erit nobiſcum fama Viri, & tot ingentiū virtutum exemplar erunt ingenii pignora etiam, tot eruditi ejus libri, qui ut ſupra invidiam ſunt, ita vix ullas temporū vices ſentient. Et hi quamdiu durabunt, terenturque ſtudioſè manibus SENNERTOS quidem ipſos non ſemper habebimus fortè; ſed tamen vix unquam carebimus Medicis bonis. Ite igitur, EXEQUIATORES, & quod luxiſtis nomen hæcenus, id veneramini deinceps; & quando nil reſtat ampliùs, quod perſolvamus corpori, memoriam Viri habete comiter, ejusque gloriæ fayete ſincerè.

Gra.

Gratias autem, quod in funeribus aliis consuevit fieri, agere, quod hoc perfuncti estis officio, tam non necesse arbitror, ut vos offensum iri metuam, si id instituam. Neque enim dubito plerosque veltrum sic obligatos teneri SENNER TI meritis, ut intelligatis quidem magnam à vobis ipsi deberi gratiam, at quam solvatis dignam satis, ignoretis.

ORATIO XI.

IN FVNERE

AMBROSII RHODII MATHE-
SEOS PROF. PUBL.

DUO summa atque præcipua tempora sunt, RECTOR MAGNIFICE, & cæteri omnium ordinum lectissimi & honoratissimi Viri, quibus univ-
sum istud, quod homo in terris degit, absolvitur, nascendi unum, alterum moriendi. Quæ ut contraria invicem sint, alterum tamen ad alterum ducit. Nam ut possimus mori quondam, nascimur: & ut vivamus deinceps semper, mortem obimus. Illud auspiciatur mimum, & nos producit in scenam, ubi alius dominum, alius servum, hominem quisque, ridendo partim, plurimum flendo dolendoque agit; istud tollit siparium, ac claudit fabulam, & ademtâ personâ, quam sustinui-
mus, sibi quemque reddit. Vel præmium ablaturum, vel pœnam, prout in vitâ stetit & egit partes. Neutro carere potest, quem fieri hominem oportuit: & neces-
sariò ultimum incidit, qui primo defunctus. Non quod natura ista hominis ex primâ origine; sed quod hæc quasi natura, postquam à conditoris mandato im-
pius recessit. Cum in naturam abiit, quod culpa mo-
dò &

dò, & prævaricatio erat. Equidem quia AMBROSIIUS RHODIUS Clarif. Vir, id esse ceperat animal, quod appellamus hominem, illud restabat, ut & impleret tandè, quo à divinâ naturâ homo separatur. Quæ sicut principii expers est, ita finem non habet. Neque enim ex solâ mente constabat Noster, quâ maximè definiendum hominem esse statuebat Socrates: nactus & corpus erat; ut conflatum suis partibus, sic resolubile & destruendum in id, unde cepisset. Itaque licet sæpiùs abduceret animum, & ad supera illa divinâq; vocaret subindè, rimatus quicquid arcani cælum tegit, qui solis cursus, quod iter Lunæ, qui sidus utrumque labores maneant; quâ cæteri ignes pulcherrimi vagentur lege, quos supra nos rutilare cernimus, tum ut solentur noctium tenebras, tum ut vicissitudines anni temperent ac regant: his quamvis vacaret assiduè, & ita in cælo potiùs, quàm alibi habitaret, nondum tamen humanitatem transcenderat, cujus legibus totum corpus tenebatur, quarum summa atq; postrema est, mortè pati. Quæ ubi semel bonâ fide iniecit manum, averti non potest. Virget, premit, incubat, & ni sequaris, rapit ac trahit. Non hæc Euclidis lineas, non Archimedis vectem, aut & Hipparchi moratur radium: illos autem Samii numeros planè irridet. Nihil tormenta ac machinæ, nil propugnacula aggeresq; adversus eam possunt; subit, penetrat, & quibuscunque artibus ac armis munitus sis, in ipsis præsidiis tuis invadit te, opprimit, sternit. Nolebat vacare militi Syracusanus artifex intentus cogitationibus præclaris, sed morti mox cogebatur vacare: quæ simul & vitam ei, & quicquid formarum, aut jam in pulvere scripserat, aut adhuc figurabam mente, uno ictu delebat. Quem si avertere ingenii vis, & artis divinitas posset, nec in præsentî hîc mihi quicquam

esset negotii, & RHODIO nostro adhuc uteremur. Cui cum persolutum omne sit, quod ejus debebatur manibus, nihil nunc restat, quam ut ad se quisque abeat, & lenem quietem precatus mortuo, Collegæ, Amici, Præceptoris memoriam, quo comitatis genere poterit, prosequatur. Nam lacrimis & ejulationibus indulgere, mulieres magis quam viros decet. Qui detrimenta ac damna quæ passi sunt, non ploratu ac fletu, sed consilio atque prudentiâ levanda censent. Quicquid in RHODIO nostro amavimus mirati quæ sumus, manebit nobiscum & superabit in posterum, nullâ ætate, nullo tempore hauriendum. Duraturum equidem, quamdiu hæc stabit Academia, quam nunquam desituram speramus inter homines, certè vovemus. Tibi verò, ô felicissima sanctissimaque anima, gratulor, quod ex procellis istis & tempestatibus, quæ nos jactant atque concutiunt pessimè eluctatus æternæ tranquillitatis portum tenes, & cælo nunc frueris penitus, quod omne antè eruditissimæ mentis sagacitate emensus es. Hic te oblectas divinis spectaculis & intueris coram, quæ ex longinquo ægrè contemplamur. Quicquid errarunt alii aut hallucinati sunt, dum vel quiescere cæli orbis, vel rotari terram putarent, sine negotio deprehendis. Quæ maculæ Solis aut lunæ offuscent specula, quæ illum candentem orbem stellæ faciant, & si quid gentium in illis siderum orbibus agat, quas pauci hæcenus, præter Lucianum, viderunt: qui cum docere vellet quâ ratione vera scribenda esset Historia, has scilicet fabulas commentus est. Salve amica amataque nobis anima atque æternum vale, & nos, quo quemque ordine suum, fatum oppresserit, omnes expecta. Sed antequam finem dicendi faciam, Vobis RECTOR MAGNIFICE, & cæteri omnium ordinum

num

num lectissimi Viri, tum afflictissimæ viduæ, tum fratris
mœstissimi nomine, singulares ago & habeo gratias,
quòd has exequias tam promptè atque prolixè executi
estis. Contendent illi assiduè dabuntq; operam, ut hanc
humanitatem vestram singularem, hoc plenum gratis-
simæ pietatis officium, dignis modis semper compen-
sent.

ORATIO DUODECIMA.

IN FVNERE

M. VALENTINI PREIBISII,
Dn. Joh. Georg. ab Arnimb. &c. Seren.
Elect. Sax. copiarum Præfecti genera-
lis, Concionatoris,

*Rektor Magnifice, Perquam Reverendi, Amplissimi,
Clarissimi ac Prudentissimi Viri &c.*

TRiste sanè ac illætabile, sed justum tamen atque so-
lenne, pro summâ illâ ac incredibile vestrà bene-
volentiam in optimos quosq; ac studio, officium, M. Va-
lentino PREIBISIO, Reverendo ac Præstantissimo
viro, persolvistis. Ecquid enim magis par erat fi-
eri, quàm ut oprimo, & de Ecclesiâ Christi, non mo-
dò doctrinâ ac voce, sed & exemplo constanti, egregiè
merito, exequialis iste honor quàm cumulatisimè ex-
hiberetur? Quamvis facilè concedam, id, sine doloris
morsu, & quadam animi tristitiâ, fieri vix potuisse. Cùm
ob alias causas, quas commemorare hoc loco necesse nō
est; tum maximè, quod vos misericordia haud vulgaris
liberorum tangeret, quos septem ipsos parvos plerosq;

X 2

& non

& nondum confirmatæ ætatis, post se reliquit. Qui cum ereptâ non ita pridem matre amantissimâ, nunc autem & patre optimo, in quo præcipuè omnes rectè adolescendi spes posuerunt hæctenus & collocarunt, adempto, omni præsidio & ipsâ propemodum spe destituti sint, quid agent, quæso eiectioni patriâ, à consanguineis suis exules? in cuius sinum confugient? unde & opem & auxilium suæ imbecillitati expectabunt? Quæ quidem dum cogito mecum & nunc recenseo, tanta profectò me miseratio capit, ut hæream quodammodò, ac in dicendo progressum vix possim. Sed quantum mæroris ac sollicitudinis hoc vestrum vobis injecit officium, tantum & spei optimæ, & præsentissimæ consolationis id orphanis miseris affert. Quemadmodum enim nautæ deprensi turbulentâ tempestate, benè audent sperare, si deturgeni cælum paulisper, & aliqua iterum lux apparere procul incipiat, ut videre scilicet & animadvertere possint, quò connitendum ipsis & dirigendus cursus sit, quæ declinare ac evitare conveniant: ita & illi quoque ex istâ benevolentia vestrâ, quæ in mediis quasi tenebris ipsis affulget, colligunt acprehendunt, ecquos adire potissimum, quibus necessitates suas credere, quorum præcipuè opem ac patrocinium deinceps implorare debeant. Quapropter eo nomine vobis singulares ac summas agunt gratias. Agunt, inquam: nam habere ac referre qui possint, & constituti in hoc ætatis, & tali suâ fortunâ? & agunt ita, ut has non modò, sed plures alias deinceps debere optent pro beneficiis plurimis, quæ & ipsi expectant à vobis, & illa insignis bonitas vestra polliceri videtur. Quo circa agite, Viri optimi atque clarissimi, & non tam gratiam ab orphanis miseris accipite, quàm ipsos in fidem ac patrocinium vestrum suscipite: idque elaborate

rate

rate quæso, ut suo PREIBISIO deinceps, patre desideratissimo, cui supremum honorem nunc persolvistis, minore dolore ac ægritudine animi carere possint. Cogitate humanos casus, & illas lubricas nimis atque incertas vices, quibus perpetuò obnoxii vivimus: perpendite, quod Poëta ille in scenâ quidem, cæterum tanquam oraculum dixit ac edidit,

Cuius potest accidere, quod cuiquam potest.

Ne itaque duriore conditione sint PREIBISII liberi, quam vestris olim, si idem fati genus, quod tamen avertat Deus, opprimat fortè, optetis contingere, diligentem quæso navate operam, & summo studio contendite. Nihil profectò dignius homine est, quam adesse hominibus, & intercessisse miseræ, & emendasse fortunam, & novum calamitosi fatum dedisse. Et est in cælo Deus, qui videt non modò ac intuetur, quæ quisq; benignè fecerit aliis; sed dignis quoque præmiis repensare solet.

ORATIO DECIMA TERTIA.

IN FUNERE

SEBASTIANI MULLERI,

Vratisl. Silesii, SS Theol.

Studiofi.

DEnatalibus, indole, moribusque ac studiis SEBASTIANI MULLERI, Vratislaviensis Silesii, Ornatisissimi ac Literatissimi Juvenis, cui hoc institutum, & celebratum solenne funebre, quum alibi satis dictum sit, nolo nunc quicquam ampliùs de iis exponere, ne rerum earundem iteratâ narratione

illudere vestræ patientiæ videri possim. Æquum potius est considerare vitæ nostræ fragilitatem, & quàm frustrâ spem atque fiduciam aliquam in eâ ponamus ætate, quæ propter vigorem suum atque alacritatem procul abesse à morte vulgò existimatur. Certè Noster nec sexaginta aut plures, imò ne quadraginta quidem annos, sed vix dimidium impleverat, vix limen institerat juventutis, cum decedendum ipsi de vita fuit. Equidem ut valeamus maximè corpore, ut lateri, sicut Poëta ait, pedibusque benè sit; tamen tot vices ac casus intervenire possunt, quæ vitam eripiant, ut nulla hora, nullum momentum non esse connexum cum fine ultimo existimare oporteat. Quò magis cavere par est, ne imparatos mors opprimat, magisque esse sollicitos, convenit, ut moriamur benè; quàm ut fortunatè ac suaviter transigamus vitam, quò plerorumque tamen curæ contendunt. Neque enim res facilis adèd, aut parvi momenti est, rectè obire diem suum; sed tam ardua certè atque difficilis, ut huic curæ omne vitæ nostræ tempus impendi debeat. Namque ab uno isthoc articulo, omnis nostra veraque pendet felicitas. Nam ante funus ac obitum quis unquam mortalium se bona, ut ita dicam, fide perhibere felicem possit? Quocirca si ex hoc ipso funere occasionem capiemus descendendi paulò altiùs in hanc cogitationem, næ omnium optimè hoc collocasse tempus videbimur. Pro ipso autem officio vestro, quod ultimum atque supremum præstitistis defuncto, Vobis RECTOR MAGNIFICE, Patres Academiæ Reverendi admodùm, Amplissimi, Experientissimi atque Clarissimi, Consules ac Senatores Prudentissimi, qui que adestis reliqui Ornatisissimi ac Humanissimi Viri ac Juvenes, cum fratris ac amicorum, qui curarunt

rarunt

rarunt funus, tùm Patris ipsius nomine (quamvis hinc longè abest, & lætiora omnia procul dubio de filio expectat,) singulares ago & habeo gratias. Dabunt vicissim operam, ut nulla non vobis humanitatis officia studiaque, quacunque ratione poterunt, sedulò semper exhibeant ac præstent.

 ORATIO DECIMA QVARTA.

IN FVNERE

JEREMIÆ GODOFREDI

Reichelmi, Hallens. Sax. J. U.

Studiofi.

CUM omnia ea, quæ ad funus istud, quod duximus, solenni more celebrandum requiri posse videbantur, peracta sint, nihil nunc restat aliud, quàm ut iste tot præstantissimorum virorum cætus post actas gratias dimittatur. Nam de egregio, cui hæc justa persoluta sunt, Juvene, quid plura dicere attinet, cum de ipsius virtutibus dotibusque, quibus præ multis aliis mirificè exornatus fuit, alibi satis commemoratum est: lamentari autem & conqueri de ejus acerbo & immaturo (ut ferè ratiocinari solemus homines) obitu, nihil profectò aliud esset, quàm incendere animorum dolores, & dilatare vulnus, quod obducendum sanandumque erat? Dignus quidem erat REICHELMIUS noster, ut quàm longissimè vitam produceret, atque repræsentaret illas spes, quas plurimas ac præclarissimas hæctenus de se præbuit. Neque enim quisquam, opinor, est, cui is paullò notior

X 4

fuit,

fuit, qui non exiltimet, eum, eximium & Reipubl. per quam utilem virum daturum, & ingens Deus adeò in gentem atque familiam suam, tot aliàs ornamentis insignem, collaturum, si ad virilem maturitatem ætas ipsius adduci posset. Sed quia rerum arbitro Deo aliter visum est, acquiescere certè in voluntate ejus oportet, & id statuere optimum, quod per ipsum evenit. Nemo fortuitò atque ab se gignitur editurque in lucem. Dei opus homo est: cujus auspiciis ac ductu sicut ingredimur vitam, sic & de illa digredimur ipsius jussu, idemque Imperator & nobis assignat ordinem, & vacationem à militiâ concedit. Si certum & exploratum nobis esse potuisset, perpetuis prosperis, & semper ex voto animi fluentibus rebus usurum fuisse REICHELMIUM nostrum; tum deplorandus equidè ac lugendus videretur, cui tanta intercepta esset felicitas: nunc cum sperare id quidem homo natus nemo queat; & ista tempora, quæ inciderunt, nihil aliud quam calamitates atque miseras, & universæ propemodum patriæ excidium miniteatur; equidem non modò nihil mali passus noster est, cum juvenis obiit; sed multò felicior haberi debet, infinitis aliis, qui istiusmodi rerum metu in modum pessimum quotidie excruciantur. Non illum tempestas concutiet, quæ supra capita nostra imminet; non merget naufragium, quod publicè timetur. Supra discrimina omnia & casus positus est, atque in eum deductus locus, ubi nulla bella, nullæ cladés uspiam turbant; sed æterna & inconcussa felicitas omnes ambit. Quam penè invidere ipsi videntur, qui decessisse supra modum dolere mœrereque velint. Vobis itaque, RECTOR MAGNIFICE, & cæteri omnium ordinum lectissimi ac honoratissimi viri,

tum

tum Patris Amplissimi, quamquam absentis, tum fratrum Affiniumque nomine, quos astare squalentes lacrimis cernitis, gratias ago, quod has exequias tam comiter, atque prolixè prosequi voluistis. Multum illi ex hoc officii genere levamenti ceperunt doloris sui acerbissimi: quo circa vicissim enixè dabunt operam, ut ea officia studiaque vobis exhibeant, quæ serviant vestris commodis, & vobis cum primis grata jucundaque accidant.

ORATIO XV.

IN FUNERE

JOHANNIS ERNESTI REI-
CHELMI, HALLENS. SAX.
J. U. STUDIO SI.

RECTOR MAGNIFICE,

*Admodum Reverendi, Amplissimi, Excellentissimi, Cla-
rissimi ac Prudentissimi Viri, &c.*

CUM lubrica vitæ humanæ, & illos dubios atque anticipites æstus ac turbines, quibus assiduè agitantur mortalium res & nunc imprimisvolvuntur, recogito, videor mihi optimo jure JOHANNEM ERNESTUM REICHELMIUM, quem modò humavimus, juvenem præstantissimum, verè beatum possum pronunciare. Nam quot dolorum, quot ægritudinum ac ærumnarum fecisse compendium existimandus est, cum nudius quinus, adolescens adhuc nondum 20. annum egressus, rebus humanis exime-

X. 5

retur?

retur? Enimverò hæc vita nostra ecquid aliud est, quàm pelagus quoddã vastum ac multis infame naufragiis, ubi non modò vehementissimæ tempestates ferment assidue, & inter se depræliantur veluti, sed & innumerabiles syrtes ac brevia, cœciqve scopuli timendi sunt, ut non tantùm ex hieme servari navem, sed ipsam adeò tranquillitatem,

Subdola cùm ridet placidi pellacia ponti,

cavere satis, multò difficillimum sit. Quapropter, si qui qui susceptæ navigationis cursum brevi potuerunt absolvere, nec diu jactati alto sunt, & cum laboribus, quos negotiantes in mari experiri oportet, luctati fuerunt, felices deprædicamus, redeuntes domum summã cum gratulatione excipere solemus; quidni & illis id fieri par est, qui non diu morati in vitã, & adolescentes statim, aut juvenes, eã defungi poterunt? Quod adeò eximium nonnullis visum est, ut non nisi quos Dii ament præcipuè, contingere posse arbitrati sint.

Ὅν οἱ Θεοὶ φιλεῖσιν ἀποθνήσκει νέος,

Menander dixit. Quod in Bacchidibus Latinus Comicus ita vertit, *Quem dii diligunt, adolescens moritur.* Nihil quidem earum rerum REICHELMIO nostro deerat, quibus præcipuè felicitas hominum censerit solet. Erat primario loco inter suos natus, florebat affinitatibus amplissimis, & iis præterea ingenii animiq; dotibus præstabat, unde non nisi egregia quæq; & singularia sibi polliceri posset. Sed quod familiæ ac generis decus, quæ dignitas officiorum ac splendor comparari cum eã gloriã, cum eã felicitate potest, quã nunc in omne ævum potitus gaudet? Equidem quòd à charissimis suis distractus, nullam, opinor, ægritudinem afferre

ferre potest, qui conjunctus cum Deo, qui cum purissimis illis spiritibus æternam vitam agat. Et quanti divitias, maximasque quantumlibet opes æstimet, qui tot sceptræ & fasces, tot potentissima regna longè infra se posita videat? Quæ cum recenseo mecum atque cum animo reputo, videor mihi ipsum REICHELMIUM nostrum, sed longè augustiore formâ, quàm antea fuit, humanaque majore altantem videre, & in hunc modum audire loquentem: Non est, parentes dulcissimi, quòd mea causa lugeatis: nec enim voluntati Dei refragari fas est, & nihil omninò mali passus sum. Quin longè majoribus bonis affectus lætor, quam quæ concipere satis vestrum quispiam ac intelligere prorsus potest. Non ita subtractus vobis sum, ut in perpetuum careatis: erit tempus, cum reddar vobis iterum, imò cum vos mihi reddemini. An major cogitari potest felicitas, quàm Deo uniri? An unquam cum quoquam agatur melius, quàm qui longissimè exemptus terris est, ubi plerique aut infelices ipsi sunt, aut faciunt tales? nemo securus certè, nemo quietus satis unquam? Inde cum nunc discesserim, & vosmetipsi cupiatis educi, quid deplorabitis, quælo, me præcessisse, quò sequi quamprimùm & pervenire unicè semper exoptatis? Velis nolis, Pater, me lugere non potes. Hæc in præsentia. Amplissime Vir, videtur mihi filius tuus ad te verba facere, quæ quò attentius consideraveris, eò plus certè solatii ac levamenti inde tibi decerpes. Et est profectò ea tua pietas, ut nunquam non Deo parendum esse existimes; ea sapientia, ut constanter ferenda putes, quæ non possunt mutari.

Durum, sed levius fit patientiâ.

Quicquid corrigere est nefas.

Quod

Quod restat vobis, Rector MAGNIFICE, cæterique omnium ordinum lectissim. & honoratissimi Viri nomine, singulares ago & habeo gratias, quòd has desideratissimi filii exequias tam frequenti comitatu prosequi voluistis. Nam cum non parùm solatii ex istac vestra humanitate præceperit, facile videt, quando officio vobis obstrictus & alligatus sit. Quo circa id sedulò contendet ac laborabit, ut, quoad poterit fieri vestris commodis ac utilitatibus semper studeat atque inseruiat.

ORATIO XVI.

IN PVNERE

ANTONII FABRICII, STE-
TINENS. POMERAN. J. U.
STUDIOSI.

RECTOR MAGNIFICE,

Patres Academici Reverendi admodùm, Amplissimi Clarissimiq; Consules ac Senatores prudentissimi, & tu Juventus nobilissima atq; lectissima.

Ita comparatum fermè nobilcum est, ponimus longè nostras spes, & dispensamus futura, & cum mortales nati simus, hoc est, in singulas horas finiendi, ejus tamen vix unquam satis reminiscamur. Præcipuè cum firmi valentesq; sumus, & quod poëta ait, lateri pedibusq; bene est. Cum certè tam longè à fine nostro omnis cogitatio abest, quàm cætera nostra extra timorem mortis posita videntur. Equidem cum ante hos paucos dies ANTONII FABRICII, Præstantissimi Juvenis, quem modò humavimus, intuerer florè, & quæ

& quæ in eo notabatur alacritatem indolis recogita-
rem, minimè omnium existimabam futurum, ut in præ-
senti aut ei à vobis eundæ essent exequiæ, aut mihi in e-
jus funere nonnihil verborum faciendum. Alia omnia
& persuadebam meo animo, & Parentibus amplissimis,
quin ipsi Patriæ etiam, promittebam. Eas enim viven-
di rationes instituisse mihi videbatur ANTONIUS;
ut qui in vitâ nihil magis colendum virtute existimaret:
ita versari in studiis; tamquam hæc sola essent, unde a-
ditus sibi ad paterni avitiqve nominis gloriam patere
posset. At quàm fefellit me hæc opinio & auguratio
mea? Quam longè à suis juxta & aliorum votis Nolter
jacet? Non illum ætatis flos lætissimusqve annorum
vigor tueri potuit: non morum venustas, & si quæ a-
lia sunt, quæ nunquam non in adolescentibus amare &
magnifacere solemus. Intercisa everlaque nunc est o-
mnis de eo concepta spes: & manifestissimè patet, ni-
hil verius à sapientissimis viris unquam potuisse pro-
nunciari, quàm quæ de homine statuerunt: ζῶον esse
ἐφήμερον; & ὀλιγοχρόνιον φαντασμα: & quiddam mu-
tabile in singula momenta: & quod præcipuè futilita-
tem ejus exprimit, somnium umbræ. Nam quid fuga-
cius umbra aut inanius est? Somnium verò priusquam
tenetur, elabitur & transit. Et tamen tanta molimur
assiduè ac ægitamus animis: & cùm tot septi casibus
undiq; & circumvallati veluti simus, non providemus
illos magis, quàm provocamus ultrò atque laceessimus.
Quid clausum nobis, quid intentatum sinimus? Belli-
geramus, navigamus, peregrinamur per remotissimas
terras, & inter mille labores perichitamur vitam quotidiè
non alio fine, quàm ut præsidia comparemus nobis, tū
jucun.

lucundissimè, tum & longissimè vivendi. Quo sit, ut dum tenemus curas & cogitationes nostras omnes occupatas extra nos, in nosmet ipsos descendamus rarius, & consideremus, non in perpetuum datum nobis spiritum; hancque compagem corporis, cujus causa tot adimus discrimina, ea conditione esse, ut horis singulis, imò momentis, solvi & destrui queat. Dormientibus itaque similes agimus, qui delectantur simulacris quibusdam vanis, quæ per quietem vident; nec remiscuntur evigilandum esse denuò, & omnem mox evanescere inanis imaginis voluptatem. Sed in sententiam istam plura adjicere necesse non est. Nunc quidem, cum mihi non modò cum eruditissimis viris, sed sapientissimis quoque, res est. Quorum proprium semper fuit, id dare operam, ut nossent se, & mortem assiduè meditarentur. In quo omnem philosophandi vim positam statuebat Plato. Neque id falsò quidem: cum id divinæ quoque literæ inculcent. Ego verò FABRICIUM nostrum beatum prorsus statuo, qui Juvenis admodum valedixit rebus humanis, & ante decessit vita, quàm posset sentire, nihil reverà eam esse aliud, quàm officinam quandam dolorum & miseriarum, ubi prematur semper alius, & alius premat. Multi venerunt ad grandiore[m] ætatem, & plures fecerunt annos, non alio fructu, quàm ut cruciarentur malis diu, quòd diu viverent, & infelicissimi morerentur tandem, qui fortunatissimi obire poterant, si paullò maturius obiissent. Nihil hujus timendum nostro est: prævenit calamitates omnes & clades; & tenet portum, priusquam aut mutiletur navis, aut elidatur penitus atque desidat. Nos infelices sumus ac miseri, & inter media aliorum naufragia jactamur ac circumagimur, dubii, quæ nos
for-

fortuna tandem maneat, quem habituri finem nostri labores. Utrumne nos demersura tempestas eadem, aut nudos ac inopes in littus aliquod ejectione. Vobis **RECTOR MAGNIFICE**, & cæteri Exequiatores omnium ordinum honoratissimi atque lectissimi, cum Parentum absentium, tum Popularium nomine, qui curarunt interim funus, singulares ago gratias, quod ad exequias istas tam frequentes convenistis. Quod vestrum studium uti eximium est, & plenum humanissimæ pietatis; ita vicissim illi diligentem navabunt operam, ut omni officii genere, quod gratum vobis fore intelligent, quoad poterunt, compensent.

ORATIO XVII,

IN FVNERE

CASPARI ANKELMANNI,

Lips. Misn. J. U. Studiosi,

RECTOR MAGNIFICE,

Patres Academicæ per quàm Reverendi, Amplissimi, Excellentissimi, atq; Clarissimi:

nec non cæteri omnium ordinum Lectissimi ac Honoratissimi Viri:

DE natalibus, indole moribusque ac studiis **CASPARIS ANKELMANNI**, Ornatissimi Juvenis, cui hoc institutum ac celebratum solenne funebre est, cum alibi satis commemoratum atq; expositum sit, nihil nunc attinet in eam sententiam plura dicere, & rerum earundem repetitione molestiam vobis creare.

Poti-

Potius est considerare fragilitatem vitæ humanæ, & quàm nequicquam confidamus annis, qui per viriditatem suam, ut ita loquar, abesse procul à morte videbantur. Non eò ætatis pervenerat noster, quod aut senectus ipsa esset, aut saltem proximum senectuti: nondum vicelimum annum attigerat, ac ita vix quidem aspicere ceperat juventutis limen, cum ei de vitâ discedendum esset. Equidem nulla non ætas morbis patet: & invenit locum facile mors, ubi morbus invenit. Sicut in certas partes descripta hominis ætas est; ita quælibet harum peculiaribus morbis exposita est. Et in his nullus ferme tam contemnendus ac levis, qui non elidere spiritum, & interficere vitam queat. Ac si vel valeamus maximè, si quod Poëta ait, lateri pedibusque bene sit; tamen tot alii casus ac vices nos undiquaque oblidant ac cingunt, ut horam quamlibet cum sine conjunctam, & nobis supremam esse posse, existimare conveniat. Quò magis cavendum, ne imparatos opprimat mors: & dare operam par est, ac providere, potius ut moriamur bene, quàm ut jucundè ac molliter transigamus ætatem, quò plerorumque vota laboresque contendunt. Falluntur magnopere, qui facilem rem, nec magni momenti esse putant, emittere spiritum, & suum, cum venit, obire diem. Arduum prorsus gravissimumque negotium est, à cujus administratione præcipuè omnis nostra, quæ aut optari unquam, aut etiam sperari potest, felicitas, pendet. Nam quotusquisque ante funus ac obitum sese beatum statuere aut prædicare uspiam possit? Quamdiu versamur inter homines infinitis casibus atque calamitatibus sumus obnoxii. Quas nec evadere semper prudentissimis licet; & fortunatissimi non rarò incidunt.

Qva-

Quare licet quandoque careamus malis; nunquam ta-
 men extra eorum metum positi sumus. Quò fit, ut nun-
 quam non ex aliquâ parte miseri simus & infelices.
 Quapropter si ex præsentis funere capiemus causam re-
 cogitandi nobiscum hæc paullò altius; nã omnium o-
 ptimè sumfisse nos tempus, & collocasse operam exi-
 stimare oportet. Enimverò qui florentissimos quoque
 abire ac mori videat, nullam omninò ab hac necessita-
 te excipiet ætatem, Et quotusquisque non erit sollicitus
 de fine suo, qui in momenta singula se esse mortalem
 recordetur? Erat quidem eximia spes, si ANCKEL-
 MANNUS noster ad majorem ætatis adolesceret mo-
 dum, & ad maturitatem perveniret adeò, fore, ut utili-
 tates insignes in rem conferret communem. Nam &
 valebat ingenio, & erat industrius in studiis, & naturali
 quadam rectitudine animi ad honestum ac bonum fe-
 rebatur. Quæ certè ejusmodi dotes sunt, ut omni-
 um optimè de genere humano merituræ videantur. Sed
 ea conditione nascimur homines, uti imperium in nos
 exerceat, qui universo mundo præest, & quisque no-
 strum non tantum vivat, quantum fortasse aut optet
 ipse, aut alii expetant; sed quantum cuique concedit
 & admetitur quasi Deus. A quo, ceu fonte aliquo, o-
 mnium nostræ derivantur vitæ: ut si se nobis hæc vena
 subtrahat, exarescere illicò nos ac interire oporteat.
 Nec tamen ut desinamus penitus; sed ut ad tempus vi-
 deamur desisse, & mox deinde in multò excellentiorè
 vitâ redeamus. Quâ lege sicut & ANCKELMANNUS
 auspicatus lucem est; ita eandem deposuit quoque: &
 corpus quidem reliquit terræ, cui nunc commendatum
 solenniter est, ut redigatur in suam originem, & in cæ-
 lestem quandam ac immortalem naturam pereundo re-

Y,

for

formetur: animam verò reddidit Deo, cuius depositum pariter & exemplar erat. Quibus in rebus cum summa & maxina felicitas posita sit, quis locus luctui esse possit magnopere, invenire haud possum. Is enim non nisi miseris atque afflictis rebus nostris debetur. Quamquam vix quicquam remedii ac levamenti inde ad eas accedat.

----- *Nam viam, quam ceperint,
Pergent eandem, seu fleas, seu non fleas.*

Quod restat, Vobis, RECTOR MAGNIFICE & Academici Patres, nec non reliqui exequiatores omnium ordinum lectissimi ac honoratissimi, summas ac singulares ago & habeo gratias, quod Præstantissimo Juveni supremum istud officium tam prolixè ac promptè voluistis præstare. Fecistis equidem hac in parte, quod expectari ab illâ propriâ vobis humanitate cum primis poterat; & honestissimæ ANCKELMANNORUM familiæ perhonorificum esset. Quare ut non vulgaris officii genere se obligatam vobis intelligit; ita nunquam non contendet & laborabit seriò; sic se ut comparet erga vos ac gerat semper, quò de ipsius studiis & singulari affectione vicissim constet.

ORA:

ORATIO DECIMA OCTAVA.
IN FUNERE

REGINÆ TÛNZELIÆ,
D. Wilhelmi Lyseri conjugis

RECTOR MAGNIFICE, Patres Academ. Amplissimi, Consules Prudentissimi, ut & reliqui omnium ordinum Clarissimi, ac Præstantissimi Viri, &c.

Nunc demum sentio, quantum mihi imponi oneris passus sim, & quam parum certe memor fuerim Horatiani illius præcepti, quo explorare jobemur humeros quid valeant, quid ferre recusent. Dicendum mihi in cœtu summorum doctissimorumque virorum est; quod quam grave ac arduum sit, quotusquisque nescit? Dicendum mihi Lyseri nomine est; ad quod sustinendum, Deum immortalem, quanto ingenio opus erat! Dicendum mihi de REGINA TUNZELIA est, incomparabili scœmina, cujus virtutes, aut prædicare, ut par erat, aut deplorare, quantum satis, vel disertissimi quique desperent. Solet hoc bajulis, & qui vecturas corpore faciunt, non raro accidere, ut si quod onus iniquius receperint, aut statim succumbant, aut certe non diu sufficient: quorum alterum etsi verendum maxime erat, ne & mihi in præsentis negotio accideret; tamen quando semel hanc aleam jecimus, & huic, ut ita dicam; nos comisimus mari vela retro dare omnino non licet. Sed in REGINA nostra quam rerum nos urget gravitas, tam multitudo eorundem debios reddit. Quemadmodum enim viatores

hærerere solent, cum in eiusmodi locum inciderint, ubi plures vitæ coeunt; sic ego quoque, cum tot egregiis undiquaque ornatam virtutibus TUNZELIAM nostram intueor, nescio sane, quid primum afferre in medium, quid loco ultimo commemorare debeam. Nam si de fide atque affectu incredibili, quo & maritum conjunctissimum, & liberos semper complexa est, ingrederer dicere, verendum erat, ne manum mihi pietas religioque injicerent, & primæ omnium vellent commemorari. Jam de modestia & humanitate si verba facerem, scriptura dicam videbatur mihi illico magnitudo animi ac generositas, quæ supra sexus conditionem in eâ fuit, quasi à me illius ratio parum certe habita fuisset. Sic nollet innocentia cedere efficacia, frugalitati benignitas, prudentia probitati. Sæpe meminimus fieri, ut, cum ingentes summæ solvendæ sunt, non numeretur pecunia, sed appendatur: hoc in præsentî imitabor, & quando tot tamque præclaras virtutes sceminae seorsim atque distincte explicari non possum, eas constipabo raptim, & in unum commistas vobis mirandas & perpendendas relinquam. O autem incertas nimium dubiasque humanas res! ô optimorum hominum brevia citataque curricula! Ergone hoc Patrem, hoc Conjugem amantissimum sperare par erat, ut post tot charissimorum suorum mortes, ille filiâ, iste uxore, tam juveni, tam florente, tot maximis rebus ornatissimâ, privaretur? An non in alios potius debeat hoc fulmen expetere, qui nulli bonæ rei sint, & societatem humanam onerant magis, quam ornant, quorum ubique, ut Comicus loquitur, messem uberrimam metere licet? Hos aut de medio tolli penitus, aut saltem calamitate aliqua admoneri, si forte suos errores agnoscere, &

me-

meliora assuescere animis possent, intereat publice; non verò ejusmodi viris qui de Ecclesiâ, qui de communi patriâ re tot modis egregiis, & dudum essent meriti, & indies magis que benè mereri studerent, tantas clades afferre. Hæc quidem in mentem venire non nemini, imo & versari in ore jure quodam posse videbantur, qui quidem recogitet, quantum in REGINA TVNZELIA amissum sit, quibus carendum in posterum bonis, non autem qua lege atque conditione data olim fue:it, aut quo pervenerit, nunc sublata. Hæc enim qui diligentius secum reputet, & sapientiæ præceptis potiùs, quàm dolori ac luctui, commodet animum, is nec ultra fines legitimos mærorem sinet progredi, & quàm extulimus fœminam optimam, non tam lugendam, quàm desiderandam leniter animadvertet. At quid à tempore impetremus potiùs, quæ multò præclarius recta nobis ratio suppeditet? Hoc sapientis & eruditi hominis est, præoccupare remedia, & sua, ipsius lenire prudentiâ, quæ in aliis non nisi dies mitigare potest. Sed rationes compescendi dolorem ac luctum, & unde peti debeant, commemorare, alterius loci est: in hac tot eruditissimorum virorum corona, vel leviter saltem perstringere, ineptum foret. Nunc te extremum alloquor, REGINA TVNZELIA, quæ simul exemta fuisti viventium numero, simul calamitatum omnium ac malorum, quæ versant assiduè, & nunc cum primis vexant mortales, immunis & libera exististi. Quam licet usurpare oculis ampliùs, & tot eximias dotes in te coràm tueri & admirari non possumus, tamen, quæ maximarum virtutum exempla reliquisti, si non æterna fuerint, quàm diutissimè certè nobiscum erunt; & desiderium tui lenient. Salve, ô be-

tissima, iterum atque iterum, & æternum vale: nos Te, quo Deus & natura permiserit ordine, omnes sequemur. Vobis autem, quod superest, **RECTOR MAGNIFICE**, cæterique ordinum omnium lectissimi Viri, **Wilhelmus Lyserus**, quem desideratissimæ Conjugis obitu consternatum mirificè concussumque cernitis summas agit haberque gratias, quòd tantâ frequentia uxoris exequias celebrare voluistis. Quod uti magnæ solatio ipsi ac levamento fuit; ita vicissim diligentissimam navabit operam, ut omnia quoad poterit, vobis humanitatis studia atque officia semper exhibeat,

ORATIO DECIMA NONA.

IN FVNERE

MARIÆ SEELFISCHIÆ,
D. Wolfgangi Schalleri Medicinæ Prof.
Publ. Conjugis.

SI quis in hac illustri corona est, qui super laudibus Clarissimæ foeminæ, cui modò funus fecimus, ornatam prolixamque à me orationem exspectet, is ut ejus rei mihi gratiam faciat, vehementer oro. Ut quid enim in afferendo illius decore sudandum mihi anxie sit, quam nemo ullus hæctenus vituperavit? Quod nescio sanè, an non super omnes, ut sic dicam, coronas laudum, super universa encomiorum ornamenta longè ponendum sit. Atque ut id quam maximè vellem aggredi, verendum tamen esset, ne, commemorando defunctæ laudes, infelicissimi vidui desiderium magis accenderem, & immedicabilis vulneris dolorem exacerbarem.

Præ-

Præterea quum jamdudum de vita ejus alibi expositum sit, ingratum id omne fuerit, quicquid ejus rei amplius in medium produceretur. Itaque ne aut splendidissimo huic molestus cœtui, aut in afflictissimum viduum crudelis essem, etiam atque etiam mihi cavendum fuit. Quum itaque debita justorum solennia, sui exequiarum honores MARIÆ nostræ ritè persoluti sint, ei que Vos rei, non sine clarissimo interni affectus & Christianæ condolentiæ documento tam frequenter interfueritis, vestrum officium potius, vestram pietatem, EXEQUI-ATORES, deprædicare convenit, quàm decantandis mortuæ laudibus ulteriorem operam navare. Etenim quamvis hoc totum negotium funebre, aut persanare altissimi plagam vulneris, aut sortem inexplicabilis damni reparare minimè queat: negari tamen non potest, lenius mordere luctum & lacrimas, quas consimili dolore alii humaniter frequentant. Quod quum & in præfenti quoque, tum afflictissimus viduus, tum cæteri, ad quos hoc funus jure sanguinis pertinet, non leviter certè sentiant, quanto officio vobis obstricti sint, vident quidem, cæterum, quas gratias referre habeant, invenire vix possunt. Quod si tamen illis aliqua offeretur occasio, quâ sese hoc exsolvere posse debito intelligent, nã illam gratanter arripiant, suoque officio minimè omnium deerunt. Id quod universis & singulis, me quidem sponsore atque interprete, sanctissimè promittunt ac pollicentur.

OATIO VIGESIMA.

IN FVNERE

MARIÆ POLEMANNIÆ,
 Quirini Schacheri, Reip. Lipsiensis
 Senatoris & Mercatoris primarii,
 conjugis.

Quæ luctum incendere, & faces dolori subjicere
 queant, plura equidem mors Ornatissimæ scæmi-
 næ MARIÆ, SCHACHERIÆ, quàm modò humavi-
 mus, videtur posse suppeditare. Nam primò ipsa ætas
 nondum egressa juventutis limen, quantum ad afferen-
 dum mœrorem momentum habet? Deinde virtus sin-
 gularis, & tot eximiæ, quibus præstitit, animi pariter ac
 corporis dotes, non possunt nisi acerbissimum sui desi-
 derium relinquere. Huc accedunt parvuli, quos liquit
 impuberes, & destitutos materno præsidio: accedit & i-
 stud etiam, quod profuga domo obiit, nec inter cogna-
 torum sedes potuit condi ac sepeliri. Ac fateor equidem
 hæc primâ specie videri talia, quæ mirum in modum sol-
 licitare animum, mœroremque afferre incredibilem
 possint: at verò si perpendenda accuratius, atque ad i-
 psam rerum veritatem, non opinionem exigenda essent,
 ostenderem facilè, ita comparata esse omnia, quæ nec
 materiam præbere luctui (cùm nec miseræ quicquam
 habeant) & pleraque multum solatii continere videan-
 tur. Enimverò quò longiùs à Senectute abfuit, hoc
 minus malorum in vitâ experta est. Et est Senectus
 ipsa malum. Jam quòd virtutibus plurimis iisque exi-
 miis

miis ornata fuit, hoc ipso fit ejus tolerabilior obitus, dū
 omni culpā vacavit. Et sequuntur verissima innocentia
 præmia, quando excessimus terris. Hic enim sæpe
 aut non cognoscitur satis, aut negligitur; vel etiam con-
 temnitur, quin & premitur virtus. Quum itaque no-
 stra tot malis rebus perfuncta sit, nec ullas injurias ca-
 susve adversos timere habeat, & undique nunc diuinā
 luce ac ineffabili gaudiorum lætitia circumfluat, potius
 est, ut gratulemur ei quod tantā felicitate potita sit,
 quā ut dolere velimus impatientius, quod hinc ere-
 pta. Nam parvulos quod attinet, non plane reliquit or-
 phanos: utuntur patre pietissimo, utuntur tot amantis-
 simis sui consanguineis: quodque maximum est, sum-
 mum atque communem omnium parentem Deum ag-
 noscunt. Porro si domi non obiit, non tamen in pere-
 grino obiit: obiit inter homines, & hos necessitate san-
 guinis sibi devinctos: obiit, cum jam desideratissimum
 conjugem liberosque complexa esset. Quæ cum ita
 sint, non video equidem, quod aut ipsam miseram face-
 re, aut luctui suppeditare materiam queat. Atque si mi-
 sera non est, & felix habenda potius, si consideremus
 unde erepta illa sit, & quod delata, profecto lugeri MA-
 RIA & deplorari jure non potest. Quocirca ponendus
 dolori modus est, & minimè permittendum ei, ut impe-
 ret animo, & supra rectam rationem se efferat, sed ut
 admittat remedia, iisque adhibitis placidè acquiescat.

*Durum; sed levius fit patientiā,
 Quicquid corrigere est nefas.*

Nunc vobis, RECTOR MAGNIFICE, & cæte-
 ri omnium ordinum lectissimi ac honoratissimi viri
 singulares ago & habeo gratias, quod funus istud exi-

miæ fœminæ tam frequenti comitatu deducere exequi-
q̄ve voluistis. Dabit vicissim maritus afflictissimus o-
peram, ut intelligatis hoc vestrum officium in gratum
ac memorem vos contulisse. Videt enim & multum
honoris inde accessisse mortuæ, & ad se plurimum quo-
que solatii pervenisse. Quocirca nullam unquam oc-
casionem prætermittet temerè, cum se consulere ve-
stris commodis posse intelliget.

ORATIO XXI,

IN FVNERE

MARIÆ REUTERÆ,
MICHAELIS SCHNEIDERI, Quæsto-
ris Præfecturæ Wittenberg.
Conjugis.

RECTOR MAGNIFICE, &c.

QVamquam acerbum valde & permolestum mihi
accidit, in Ornatissimæ fœminæ, quã humavimus,
exequiis verborum aliquid facere, ut mihi indigner
propè reperiri in me hanc quamvis exiguam & nimis te-
nuem facultatem dicendi. Nam ecquid durius, quid tri-
stius mihi usu venire poterat, quàm quòd in ejus cala-
mitate maxima domesticaq̄; jactura loquentum publicè
est, qui me & multis officiis obligarit sibi hætenus, &
nullo non genere amoris ac benevolentia quodidie pe-
ne prosequi soleat? Tamen ne denegare tibi aliquid vi-
dear, SCHNEIDERE Amplissime, parebo voluntati tuæ:
nec ulla opera à plena tædii molestiaq̄; unquã erit quã
non conservãdi tui erga me affectus spẽ libenter ac prõ-
tè navare velim. Nolim tamen existimetis, AUDITO-
RES,

RES, me nunc de nostræ SCHNEIDERÆ laudibus accuratum atque prolixum sermonem instituturum. Nam quamvis multa de genere ejus atque parentibus, quibus nata: De virtutibus item eximiis, quibus ornata ante plures alias fuit, afferri in medium & explicari poterant; tamen nec præsens tempus id patitur, & alibi de istis omnibus expositum est. Et sunt præterea maximam partem ita nota ab se, ut universæ civitatis propemodum ore celebrentur. Quotusquisque in hac splendidissima corona, quæ me circumstat, reperendus est, qui non sponte fateri possit, MARIAM nostram pietate in Deum, probitate erga homines quosvis, fide amore, studio in maritum ac liberos: post hæc prudentia gubernandæ domus, administrandique familiam, ita præstitisse, ut paucæ cum ea comparati posse videantur. Utinam verò fecisset Deus, ut comorari nobiscum diutius, eaque officia & amantissimo marito, & liberis dulcissimis potuisset præstare, quibus quòd nunc privati sunt, se pene omnium infelicissimos putant! Quàm id non modo ipsis, quos ferit proprie isthac clades, sed nobis etiam, quotquot eximio Viro benè cupimus, gratum atque jucundum esset? Sed quando ita placuit rerum omnium arbitro, ut nunc relinqueret cœtus hominum scemina optima, atque exturbata hac & procellosa tempestate in pura illa tranquillaque comigraret; nostrum omninò est, ferre sortè, quam Deus imposuit; nec resistere, cui obmurmurare saltem extrema impietas. Nihil quidem earum rerum MARIÆ deerat, quæ vitam humanam gratam atque jucundam efficere solent; sed ea omnia nec minimam partem ejus felicitatis æquiparant, quæ composita nunc ejus anima fruitur, quæ conjuncta Deo, conjuncta sanctissimis purissimisque spiti-

spiritibus in effabilia & videt, & audit, & ipsa sentit. Quæ cum recenseo mecum cogitans, videre ipsam defunctam videor, astandem coram renidenti & longè augustiore, quàm antea fuit, facie, & talibus verbis maritum optimum liberosque alloquentem: *Non est, o mei, quod vos hic luctus mordeat: neque passa sum mali aliquid, & Deo parere summa libertas est. Non ita subtrahita vobis sum, ut porro carendum perpetuo sit: erit tempus, cum reddar denuò, imò cum vos mihi reddemini. An major esse felicitas potest, quàm Deo uniri, quo tota expleor? Aut potest cum quoquam agi melius, quàm qui excessit terris, ubi plerique, aut infelices ipsi sunt, aut per malitiam insitam faciunt tales? Nemo certe securus, nemo quietus satis unquam agit? Hinc cum discesserim, & huc pervenerim, quò ipsi cupitis, quid deploratis precessisse, quam consequi olim desideratis? Hæc in præsentia, AMPLISSIME VIR, videtur mihi exoptatissima conjux tua verba facere: quæ quò attentius consideraveris, eò plus solatii ac levamenti inde decerpes. Et est profectò ea pietas tua, ut nunquam non Deo obsequendum censeas: ea prudentia, ut ferenda constanter existimes, quæ mutari non possunt.*

Durum, sed levius fit patientiâ,

Quicquid corrigere est nefas.

Quo restat, vobis RËCTOR MAGNIFICE, & cæteri omnes lectissimi ac honoratissimi viri, hujus ipsius nomine, ad quem cum vestrâ, ut spero veniâ direxi sermonem, singulares & ago & habeo gratias, quod has exequias tam frequenter & copiosè executi estis. Nam cum non parum solatii ex istâ vestrâ humanitate perceperit Amplissimus Vir, facilè videt, quantum vicissim vobis debeat. Quocirca id sedulo atque enixè contendet

det deinceps, ita se semper comparet, ut, quoad fieri potest, utilitatibus vestris inserviat.

ORATIO XXII.

IN FVNERE

AGNETIS SCHNEIDERÆ,

MICHAELIS SCHNEIDERI

Quæstoris Præf. Wittemb. filiz
virginis.

RECTOR MAGNIFICE, &c.

PLANè contra spem & vota nostra accidit, ut Viro Amplissimo MICHAELI SCHNEIDERO, lugubre istud & illætabile officii genus præstaremus. Quotusquisq; enim vestrum est, qui non superioribus seprimanis, finitis exequiis desideratissimæ conjugis, egregio Viro, pro eâ benevolentia & singulari affectu, quo eum pleriq; omnes soletis complecti, apprecatus sit ne quis hujusmodi casus tristior ejus turbaret domum, sed ut læta & prospera omnia deinceps potius experiretur, qui tanta in præsentis clade esset affectus, quâ nullâ propemodum infelicioꝝ gravioꝝve contingere posset? Et tamen evenit, ut post uxorem charissimam, filiam quoq; quam secum habebat domi, amitteret, ea ætate, iis suavissimis moribus, ea fide in se atque amore singulari, ut efficacissimum inde solatium immensi doloris haberet sperandum. Sed nos concipere vota quidem possumus, & constituere, quæ aut nobismet ipsis aut aliis etiam evenire optemus: cæterum obtinere, quæ cupimus, & impetrare, à Dei solius voluntate pendet, qui ut solus novit quid cuiq; nostrum expediat maxime; ita pro bonitate sua ac immenso amore, quo nos

com-

complectitur, unicuique libet dispensat farsa, prout conducit maximè, et si alia omnia sperabamus. Adeò, ut si earum rerum, quæ nobis eveniunt, rationem ad voluntatem nostri animi exigamus, vel iratissimus videri queat; cum studiosissimus nostri sit, nec quicquam aliud magis, quam nostram salutem procuret. Neque enim bonorum malorumque natura ad mentis humanæ ratiocinium examinanda est; sed pro misericordissimi Numinis voluntate potius consideranda. Qui cum nec velle (altem aliquid possit mali; sequitur multa apud ipsum bona haberi, quæ nostris judiciis pessima videantur. Sed quò sincerius hunc Viri optimi miseramini casum, tanto majore studio, procul omni dubio, ad celebrandas istas exequias convenietis. Pro qua singulari vestra benevolentia ac studio, tum patris absentis, & ejus quidem afflictissimi, tam reliquæ totius familiæ nomine singulares vobis atque prolixas ago gratias. Dabunt vicissim operam, ut grata & profutura studia vobis exhibeant,

ORATIO XXIII.

IN FUNERE

BARBARÆ SCHURERIÆ,

CHRISTOPHORI WUSTII.

Bibliopolæ Wittenbergensis,

Conjugis.

DUM ad exequias istas & hoc officium funebre, DIRECTOR MAGNIFICE, Reverendi Admodum, Amplissimi, Clarissimi & Prudentissimi Viri, tam frequentes convenistis, non modò de CHRISTOPHORO WUSTIO Viro optimo, ejusque desideratissima Conjuge BARBARA SCHURERIA, cui hæc per-

solu-

soluta solennia sunt; sed & de vobismet ipsis quodammodò benè meriti estis. Nam quum ad refrenandam libidinem peccandi & continendum animum intra modestiæ legem nihil efficacius sit, quàm suæ quemque fragilitatis meminisse; in illam autem cogitationem nunquam præsentius induci soleamus, quàm ubi funeribus interfumus, & quid futurum tandem de nobis, oculis coràm intuemur: nemo non videt, quantum utilitatis ex hoc officii genere capere liceat. Jam quantus ad defunctam redundasse existimandus est honor, quum funus ejus à tot clarissimis lectissimisque viris deductum est? Quod etsi quædam sacramenti nostri lege debere alter alteri videatur; mavult tamen infelicissimus viduus id singulari cuidam in se suamque heu olim dulcissimam conjugem affectui adscribere. Ut quo plus beneficii acceperit, eò & plus solatii haurire posset. Quo quidem planè singulari opus erat, ut qui nescio quid rarum, & majus conjuge, amisisse sibi videatur. Nam quamvis nunquam non amarum ac triste sit, divelli à suis; tamen ejusmodi privari uxore, in qua nec morosissimus quisque ullam querendi causam inveniat, id verò ejusmodi vulnus est, cujus magnitudo atque acerbitas vix sensu colligitur, nedum verbis exprimi queat. Præcipuè quum brevi adeò tempore frui licuit: nulla præterea supersint pignora, quæ & testari de illo amore arctissimo, quem mutuò caluerunt antea, & lenire desiderium defunctæ possent. Ita enim existimandum est, parentes in liberis spirare quodammodò, nec mori posse penitus, qui aliquid sui exemplar reliquerunt. Quod si illa cum primis officia studiaque, quæ duriore atque nostro atque difficili tempore præstatur nobis, devincire ac nos obnoxios reddere assolēt, quas vobis

bistandem, Exequiatores, iste optimus Vir persolvat gratias, quod in tanta clade domestica ipsi minimè defuistis? Quam pietetem vestram ipsemet verbis amplissimis nunc iret dilaudatum, nisi doloris magnitudo, non modò mentem opprimeret penitus, sed ipsum quoque vocis usum adimeret. Ita autem persvadebitis vobis, ipsum daturum semper operam, ut cogitet faciatque ea sedulò, quæ ad existimationem vestram ac commodum maximè pertinebunt. Ego verò hac publica voce mitissimum Numen apprecor, ut Virum optimum. CHRISTOPHORUM WUSTIUM, ita firmet ac roborer, ut cum non Christiano Vate Christianè proflus exclamare possit:

*Duc me parens summig, dominator poli
 Quocunq, placuit; nulla parendi mora est:
 Adsum impiger: fac nolle; comitabor gemens.*

Quamvis ipse optem potius, ut lætus comitetur
 & lubens: ac quem percussorem sensit modò mox medicatorem benignissimum
 experiatur.

SOLI DEO GLORIA!